

STYRELSEN

PROTOKOLL 8/2023

Sammanträdestid:

29.9.2023 kl. 10.00 – 11.43

Sammanträdesplats:

Konferensrum 1-2

Ordinarie:

Wille Valve	ordförande
Runa-Lisa Jansson	ledamot
Cita Nylund	ledamot

Ersättare:

Anders T Karlsson	ersättare
Camilla Gunell	ersättare

Frånvarande:

Anna Holmström	vice ordförande
Jan Salmén	ledamot
Ulf Weman	ledamot

Övriga närvarande:

Jun Nagamori	chefsöverläkare
Ulrika Österlund	ekonomichef
Pia Hollsten-Friman	vårdchef
Sandra Rasmussen	verksamhetsstrateg
Annette Holmberg-Jansson	minister

Föredragande:

Jeanette Pajunen, hälso- och sjukvårdsdirektör

Protokollförare:

Solveig Gestberg, administratör

Protokolljustering:

Mariehamn 29.9.2023

Ordförande:

Wille Valve

Föredragande:

Jeanette Pajunen

Protokolljusterare:

Anders T Karlsson

STYRELSEN

Sammanträdestid: Fredagen den 29 september 2023 kl. 10.00

Sammanträdesplats: Konferensrum 1-2

Paragraf	Ärenden
§ 65	Sammankallande och beslutsförhet
§ 66	Justering av protokoll
§ 67	Föredragningslistans godkännande
§ 68	Resultatuppföljning och prognos per 30.06.2023 samt verksamhetsuppföljning per 30.6.2023
§ 69	Utveckling av sjukhusområdet
§ 70	Prehospital akutsjukvård, revidering av avtal
§ 71	Övriga ärenden <ul style="list-style-type: none">- Kösituationen på ögonkliniken- Information om upphandlingen av ett nytt vårdinformationssystem
§ 72	Delgivningar <ul style="list-style-type: none">- SAMK protokoll

Ordförande Wille Valve

Enligt uppdrag:

Solveig Gestberg, administratör

SAMMANKALLANDE OCH BESLUTFÖRHET

§ 65 FÖRSLAG: Sammanträdet förklaras lagligen sammankallat och beslutfört.

BESLUT: Enligt förslag.

JUSTERING AV PROTOKOLL

§ 66 FÖRSLAG: Protokoll förklaras justerat när det har undertecknats av mötets ordförande och en på mötet utsedd protokolljusterare samt kontrasierats av föredragande. Föreslås Anders T Karlsson.

BESLUT: Enligt förslag.

FÖREDRAGNINGSLISTANS GODKÄNNANDE

§ 67 FÖRSLAG: Beslutar att föredragningslistan godkänns.

BESLUT: Föredragningslistan godkändes med ändringar under § 71 Övriga ärenden så att punkterna PrEP och Patientenkät tas upp på nästa möte.

§ 68 RESULTATUPPFÖLJNING OCH PROGNOIS PER 30.06.2023 SAMT VERKSAMHETSUPPFÖLJNING PER 30.06.2023

Föredragande: Hälso- och sjukvårdsdirektör Jeanette Pajunen

jeanette.pajunen@ahs.ax

Beredare: Ekonomichef Ulrika Österlund ulrika.osterlund@ahs.ax

RESULTATUPPFÖLJNING OCH PROGNOIS PER 30.06.2023

Resultatuppföljningen är även detta år uppdelad så att resultatet exklusive Covidrelaterade kostnader förtydligas.

Resultatuppföljning per 30.06.2023 exklusive covid

ÅHS TOTAL exkl Covid	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall Juni 2022	Utfall Juni 2023	Prognos Per Q2 2023	Budget-avvikelse
INTÄKTER	-10 198 460	-8 530 000	-4 040 405	-5 071 739	-10 242 000	1 712 000
Personalkostnader	56 938 557	59 609 405	29 656 844	30 723 317	58 924 249	685 156
Köpta tjänster	15 821 522	15 562 095	8 169 384	8 523 354	16 597 900	-1 035 805
Intern hyra	7 729 206	7 923 000	3 864 132	3 910 244	7 922 600	400
Material	9 228 056	9 485 700	4 587 165	4 927 988	9 822 700	-337 000
Inventarier och anskaffningar	630 893	745 800	233 209	443 438	774 600	-28 800
Övriga kostnader	267 883	176 000	52 921	138 457	254 900	-78 900
Extern vård utanför Åland	8 494 602	9 020 000	3 541 324	5 097 616	9 900 000	-880 000
Avskrivningar	1 416 690	1 810 000	733 995	773 897	1 700 000	110 000
DRIFTSKOSTNADER	100 527 408	104 332 000	50 838 973	54 538 312	105 896 949	-1 564 949
NETTOKOSTNADER	90 328 949	95 802 000	46 798 569	49 466 573	95 654 949	147 051

De totala nettokostnaderna per 30.06.2023 (exklusive Covid) uppgår till 49,5 (46,8) miljoner euro.

- *Intäkterna* är högre och uppgår till 5,1 (4,0) miljoner euro. Patientavgifterna ligger på en något högre nivå. En högre nivå av ersättningar finns och en stor del av detta beräknas vara en bestående intäktsökning.
- *Personalkostnaderna* uppgår till 30,7 (29,7) miljoner euro.
- *Köpta tjänsterna* uppgår till 8,5 (8,2) miljoner euro. En ökning finns främst gällande köpta läkarvårkstjänster men även medicinsk rehabilitering, samt personalrelaterade tjänster såsom utbildning och friskvård.
- *Materialkostnaderna* är högre än motsvarande period i fjol och uppgår till 4,9 (4,6) miljoner euro. Vi ser en ökning av kostnaderna pga inflation och prisjusteringar gällande vårdmaterial, laboratoriematerial och livsmedel.
- *Inventarier och anskaffningar* uppgår till 0,4 (0,2) miljoner euro. Beslut om anskaffningar har fattats tidigare under detta år.

§ 68

RESULTATUPPFÖLJNING OCH PROGNOSEN PER 30.06.2023 SAMT VERKSAMHETSUPPFÖLJNING PER 30.06.2023 (forts)

- Extern vård utanför Åland uppgår till 5,1 (3,5) miljoner euro. Vi har under de senaste månaderna framför allt sett en ökning av antalet vårddyggn och besök till Åbo.

Utfall covid per 30.06.2023

ÅHS TOTAL Covid	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall Juni 2022	Utfall Juni 2023	Prognos Per Q2 2023	Budget-avvikelse
INTÄKTER	-4 251 188	0	-90 561	-256	0	0
Personalkostnader	1 103 387	300 000	954 188	49 225	60 000	240 000
Köpta tjänster	2 546 354	600 000	2 194 379	22 471	35 000	565 000
Intern hyra	15 554	0	15 554	0	0	0
Material	368 822	100 000	297 030	33 198	50 000	50 000
Inventarier och anskaffningar	15 565	0	15 565	0		0
Extern vård utanför Åland	2 614	0	1 530	0		0
DRIFTSKOSTNADER	4 052 296	1 000 000	3 478 244	104 894	145 000	855 000
NETTOKOSTNADER	-198 892	1 000 000	3 387 684	104 638	145 000	855 000

ÅHS har budgeterat totalt 1,0 miljon euro för covidrelaterade kostnader i budget 2023. Under början av 2022 hade Åland en mycket hög smittspridning, som då ledde till avsevärt högre kostnader för 2022. En lägre kostnad för provtagning finns under 2023.

Resultatuppföljning 30.06.2023 och Prognos 2 Q2 2023 Totalt

Den totala prognosen för nettokostnaderna 2023 beräknas till 95,8 miljoner euro. Budget 2023 uppgår till 96,8 miljoner euro och därmed uppgår ett beräknat överskott till 1,0 miljoner euro. Överskottet är hänförligt till högre intäkter (ersättningar) samt lägre covidkostnader. Observera att budget och prognos inte innehåller några beräknade stöd för covid.

ÅHS TOTAL inkl Covid	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall Juni 2022	Utfall Juni 2023	Prognos Per Q2 2023	Budget-avvikelse
INTÄKTER	-14 449 648	-8 530 000	-4 130 966	-5 071 995	-10 242 000	1 712 000
Personalkostnader	58 041 944	59 909 405	30 611 032	30 772 543	58 984 249	925 156
Köpta tjänster	18 367 876	16 162 095	10 363 762	8 545 825	16 632 900	-470 805
Intern hyra	7 744 760	7 923 000	3 879 685	3 910 244	7 922 600	400
Material	9 596 878	9 585 700	4 884 195	4 961 185	9 872 700	-287 000
Inventarier och anskaffningar	646 458	745 800	248 774	443 438	774 600	-28 800
Övriga kostnader	267 883	176 000	52 921	138 457	254 900	-78 900
Extern vård utanför Åland	8 497 216	9 020 000	3 542 853	5 097 616	9 900 000	-880 000
Avskrivningar	1 416 690	1 810 000	733 995	773 897	1 700 000	110 000
DRIFTSKOSTNADER	104 579 704	105 332 000	54 317 218	54 643 206	106 041 949	-709 949
NETTOKOSTNADER	90 130 057	96 802 000	50 186 252	49 571 211	95 799 949	1 002 051

§ 68

RESULTATUPPFÖLJNING OCH PROGNOSE PER 30.06.2023 SAMT VERKSAMHETSUPPFÖLJNING PER 30.06.2023 (forts)

VERKSAMHETSUPPFÖLJNING PER 30.06.2023

Verksamheterna har lämnat in sina verksamhetsuppföljningar per 30.06.2023. Rapporteringen fungerar utifrån samma princip som tidigare (den s.k. trafikljusmodellen) i Hypergene. Verksamheterna utvärderar graden av måluppfyllelse gentemot sina 1-åriga målsättningar, och kan välja mellan fyra nivåer; ej uppfyllt, delvis uppfyllt, i hög grad uppfyllt eller helt uppfyllt.

Bilaga: Kvartalsuppföljning 2 2023

FÖRSLAG:

Föreslår inför styrelsen att styrelsen antecknar resultatuppföljning, prognos och verksamhetsuppföljning per 30.06.2023 för kännedom.

BESLUT:

Enligt förslag.

Delgivning: Ålands landskapsregering

§ 69

UTVECKLING AV SJUKHUSOMRÅDET

Beredare: Hälso- och sjukvårdsdirektör Jeanette Pajunen jeanette.pajunen@ahs.ax

Föredragande: Hälso- och sjukvårdsdirektör Jeanette Pajunen

Baserat på ett beslut taget i ÅHS styrelse den 16.12.2022 § 99 har en styrgrupp för utveckling av sjukhusområdet arbetat. Styrgruppen har letts av ordförande Anna Holmström (viceordförande ÅHS styrelse) och av vice ordförande Wille Valve (ordförande ÅHS styrelse). I styrgruppen har ingått representanter för både ÅHS och Fastighetsverkets ledning.

Styrgruppens uppgifter fastslogs till följande:

- beredning av ärenden inför beslut eller behandling i styrelsen
- styrgruppen tillsätter undergrupper som fungerar som arbetsgrupper eller referensgrupper
- styrgruppen återkopplar till ÅHS styrelse regelbundet kring projektets framskridande
- till styrgruppen kallas de sakkunniga som behövs beroende på vilket ärende och klinik/enhet som berörs

Styrgruppen har sammanträtt tre gånger under vinter och vår 2023. Bl.a. har framtagna rapporter från de två organisationerna presenterats och diskuterats. I augusti 2023 meddelade Landskapsregeringen att projektet är av en sådan dignitet att mera ingående analyser behövs innan en tillsatt styrgrupp fortsätter arbetet. Diskussion har förts med landskapsregeringens representanter och en överenskommelse har nåtts där ÅHS i samarbete med i främsta hand landskapsläkare Knut Lönnroth och Nordic Healthcare group tar fram mera övergripande behovsanalyser för den framtida sjukvården som bas för politiska beslut och linjedragningar. Arbetet med detta beräknas vara klart i januari 2024.

FÖRSLAG:

ÅHS styrelse beslutar att den tillsatta styrgruppen för utveckling av sjukhusområdet (16.12.2022 § 99) upphör.

BESLUT:

Enligt förslag.

Delgivning:

Fastighetsverkets VD Stefan Rumander

§ 70

PREHOSPITAL AKUTSJUKVÅRD, REVIDERING AV AVTAL

Beredare: hälso- och sjukvårdsdirektör Jeanette Pajunen jeanette.pajunen@ahs.ax

Föredragande: hälso- och sjukvårdsdirektör Jeanette Pajunen

Ambulansverksamheten i landskapet bedrivs av Mariehamns stads räddningsverk på uppdrag av ÅHS. Avtalet tecknades 1996 och har inte reviderats sedan dess. Det enda som gjorts är att avtalet kompletterats med en bilaga då förordningen om fältchefer trädde i kraft 2015. Verkligheten har kraftigt förändrats sedan 1996 och antalet ambulansuppdrag har ökat med över 30%. Trenden visar på en fortsatt ökning.

Avtalet behöver genomgå en total revidering där kostnadsfördelningen ses över men även hur arbetsmetoder och kompetenssäkring fastställs i avtalet.

ÅHS styrelse fick vid sitt sammanträde den 17.12.2021 § 92 en redogörelse av räddningschef Karl Nordlund över hur ambulansverksamheten förändrats över tid sedan avtalet med Mariehamns stad ingicks.

ÅHS styrelse beslöt vid sitt sammanträde den 25.3.2022 §25 att en utomstående resurs anlitas för att ta fram ett förslag på ett reviderat avtal. Ett avtalsförslag har tagits fram och diskussioner har hållits mellan de två berörda parterna. Parterna är överens om att ett nytt avtal behöver ta avstamp från ett reviderat servicenivåbeslut.

ÅHS har i enlighet med 44 § landskapslag (2011:114) om hälso- och sjukvård fattat beslut om servicenivå för den prehospitala akutsjukvården den 26.4.2019 §36. Beslutet taget den 26.4.2019 kan inte ses som heltäckande utan behöver kompletteras och uppdateras enligt dagens krav och standarder. Genom servicenivåbeslutet fastställs den prehospitala akutsjukvårdens organisation, tjänsternas innehåll, utbildningskrav för personalen, beredskap och andra omständigheter gällande verksamhetsområdet. Servicenivåbeslutet står som utgångspunkt för ett avtal med en extern part och som grund för den egna verksamheten. ÅHS ansvarar för uppföljning av servicenivåns förverkligande.

Ett heltäckande förslag för servicenivå för den prehospitala akutsjukvården har tagits fram i samarbete mellan ÅHS och Mariehamns stads räddningsverk. Förslaget bygger på dagens lagkrav inom området och på dagens regler och normer inom verksamhetsområdet. En riskanalys och omvärldsbevakning är utförd.

Under hösten 2023 utarbetas ett förslag för ersättningsmodell gällande de personer/aktörer i skärgården som på frivillig bas bistår den prehospitala akutsjukvården genom att sköta transporter.

I regel uppstår ett anställningsförhållande när en person förbinder sig att mot ersättning utföra arbete för en uppdragsgivare/arbetsgivare. På arbete som utförs inom ramen av ett anställningsförhållande tillämpas arbetsrättslig lagstiftning, kollektivavtalsenliga anställningsvillkor, lagstiftning gällande olika försäkringar m.m.

§ 70

PREHOSPITAL AKUTSJUKVÅRD, REVIDERING AV AVTAL (forts)

De rättsliga förhållandena, organisation och administration gällande detta behöver utredas separat.

Bilagor:

Bilaga 1: Förslag till servicenivåbeslut

FÖRSLAG:

ÅHS styrelse diskuterar förslaget till servicenivå för prehospital akutsjukvård och dess ekonomiska och kvalitetsmässiga inverkan. Servicenivåbeslutet fastställs slutligen efter att nedanstående utredningar slutförts och rapporterats till styrelsen.

Styrelse ger ÅHS ledning i uppdrag att ta fram en konsekvensanalys kring följande alternativ för organisering av den prehospitala akutsjukvården:

1. Fortsatt samarbetsavtal med Mariehamns stads räddningsverk
2. Upphandling av tjänsten
3. Verksamheten ordnad i egen regi

Styrelsen återkommer till ersättningsmodellen för de personer/aktörer som på frivillig bas sköter transporter i skärgården i samband med prehospitala uppdrag senast på sitt sammanträde i december 2023.

BESLUT:

Enligt förslag.

Delgivning:

Mariehamns stads räddningsverk Karl Nordlund

§ 71

ÖVRIGA ÄRENDEN

Kösituationen på ögonkliniken

Den 20/9 totalt 315 patienter i kö till ögonläkarbedömning. 162 av dessa har erbjudits tid till privat läkarstation i Åbo då de väntat på läkartid mer än 6 månader. Av dessa har 27 patienter bokat tid till Åbo. 71 patienter har valt att stå kvar i ÅHS vårdkö. Med detta samarbete har ÅHS kunnat uppfylla vårdgarantin samt fokusera även på de patienter som väntar återbesök till läkare. Köen för återbesök till ögonläkare har minskat till 108 patienter.

Information om upphandlingen av ett nytt vårdinformationssystem

Information om var i upphandlingsprocessen vi befinner oss och hur den preliminära tidsplanen ser ut.

FÖRSLAG:

Styrelsen antecknar informationen för kännedom.

BESLUT:

Enligt förslag.

§ 72

DELGIVNINGAR

- SAMK protokoll 25.9.2023

FÖRSLAG:

Styrelsen antecknar delgivningen för kännedom.

BESLUT:

Enligt förslag.

Ålands hälso-
& sjukvård

**Kvartalsuppföljning 2
per 30.06.2023**

Innehållsförteckning

ÅHS.....	2
Medicinsk ledning och utveckling.....	7
Primärvårdskliniken	9
Tandvårdskliniken.....	13
Akutkliniken	15
Medicinkliniken	18
Kirurgkliniken	25
BB-/gynekologkliniken	27
Barn- och ungdomskliniken.....	30
Ögonkliniken.....	33
ÖNH-kliniken	35
Psykiatriska kliniken	37
AN-OP-IVA kliniken.....	40
Laboratorieenheten.....	42
Radiologiska kliniken.....	44
Sjukhusapoteket.....	46
Vårdchefens enhet	49
HSD	51
Personalenheten	53
Ekonomienheten	56
Upphandlingsenheten	59
Tekniska enheten	61
IT enheten	63
Intern service	65

ÅHS

Ansvarsperson

Ledningsgruppen för Ålands hälso- och sjukvård

Verksamhetsbeskrivning

Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS) har som uppgift att i enlighet med LL (2011:114) om hälso- och sjukvård handha den offentliga hälso- och sjukvården på Åland. ÅHS kan sköta sina uppgifter genom att producera vårdtjänster eller genom att köpa tjänster av andra producenter. ÅHS kan även sälja vårdtjänster så länge som myndighetens förutsättningar att fullfölja sina uppgifter tryggas.

Budget och verksamhetsplan

Verksamhetsplanen beskriver de ettåriga och treåriga målsättningar som finns inom respektive ansvarsområde utgående från de ekonomiska ramar budgeten ger. Till budgetansvaret hör att under tjänsteansvar verka för att anslaget inte överskrids, att de i verksamhetsplanen angivna målen uppnås, att avsedd verksamhet upprätthålls och att anslaget används för avsett ändamål. Som budgetansvarig bör man vid förändringar i verksamheten lyfta ärendet till närmaste förman eller ledningsgruppen beroende på ärendets art. Organisationen behöver i all sin verksamhet beakta ett ekonomiskt hållbart helhetstänk.

Verksamhetens grundpelare

ÅHS är en myndighet vars verksamhet vilar i främsta hand på kompetens, kvalitet och utveckling. ÅHS erbjuder jämlik och professionell hälso- och sjukvård av hög kvalitet. Alla insatser ska bidra till bästa möjliga hälsa och livskvalitet samt stödja det friska hos individen. Vården tar hänsyn till varje människas behov, och respekterar friheten att välja och fatta beslut om den egna hälsan. ÅHS vision "Välmående genom delaktighet" innebär att vi genom ett jämlikt samarbete med invånare, patienter och närstående vill skapa bästa möjliga förutsättningar för alla att ta ansvar för sin hälsa och uppleva välmående. Visionen visar vikten av att handla och kommunicera på ett sätt som skapar möjlighet till delaktighet för invånare, patienter, personal och samarbetspartners.

Organisationens kompetensförsörjning är grunden för att myndigheten skall kunna upprätthålla en hög kvalitet på vårdtjänsterna. Utveckling behöver ske kontinuerligt och ÅHS behöver vara konkurrenskraftig och attraktiv både som arbetsgivare och som hälso- och sjukvårdsproducent. Myndigheten har en nyckelroll i förverkligandet av utvecklings- och hållbarhetsagenda för Åland.

Grunden för verksamhetsplaneringen

Verksamhetsplaneringen utgår från ÅHS strategiska inriktning 2021 – 2025 och följande tre utvecklingsområden:

- Det ÅHS gör (hälso- och sjukvårdstjänsterna) – hit hör mål gällande till exempel bemanning, kompetens, kvalitet, vårdprocesser, tillgänglighet och delaktighet.
- Vad ÅHS är (vår organisation) – hit hör mål gällande till exempel ledarskap, processer att decentralisera/centralisera, utveckling/digitalisering av stödfunktioner och hållbarhetsarbete.
- Hur ÅHS samarbetar med andra (samverkan) – hit hör mål gällande till exempel samarbete med KST, kommuner och tredje sektorn, förebyggande arbete med fokus på stora sjukdomsgrupper, dialog med bland andra invånare och patientorganisationer.

Prioriterade strategiska utmaningar

Tillsammans med verksamheterna identifierar ledningsgruppen kontinuerligt olika utmaningar som är strategiskt viktiga för utvecklingen av den offentliga hälso- och sjukvården.

Varje år prioriterar ledningsgruppen vilka av alla strategiska utmaningar ÅHS står inför som är prioriterade i den kommande verksamhetsplaneringen. Syftet är att skapa förutsättningar för kliniker, enheter och ledningsgrupp att arbeta tillsammans med frågor som ofta berör flera enheter och/eller kliniker.

1-åriga verksamhetsmål

1. Det ÅHS gör

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Tillgänglighet och kontinuitet inom primärvården Skapa förutsättningar för kontinuitet i kontakten mellan läkare och patient samt för utveckling av preventiv verksamhet genom att inrätta en ny läkartjänst inom primärvården.	Tjänsten är inrättad och utannonserad.		
Kompetensförsörjning (rekrytering och attraktionskraft) Utveckling av HR- arbete. Förstärkning med specialistkompetens inom HR med uppdrag att arbeta både strategiskt och operativt med kompetensförsörjning med särskilt fokus på rekrytering. Skapa förutsättningar för att kunna inleda rekrytering av specialistläkare i tillräckligt god tid vid pensionsavgångar genom att inrätta tre ospecificerade ordinarie tjänster som specialistläkare (överläkare), så kallade rekryteringstjänster. En av dessa förses med budgetmedel 2023.	Tjänsterna är inrättade. HR-chefsrekryteringen startade på våren men avbröts och är nu i september utannonserad på nytt.		
Verksamhetsutveckling VIS-projektet - dialogfasen är avslutad och upphandlingen är genomförd.	Dialogfasen pågår och beräknas avslutas i september.		
Utveckling och effektivitet Ledningsgruppen erhåller en rapport kvartalsvis och utvärdering och förbättring av nyckeltalen sker efterhand. Efter utvärdering av kvartal 1 påbörjas arbetet att automatisera nyckeltalen i Power BI.	Vi har prioriterat att ta fram ett budgetunderlag för 2024-2026 enligt LR:s begäran. Nyckeltalen och arbetet med dessa sker senare under året.		
Digitalisering Digitaliseringsprojekt som ger en effektivisering av processer, ekonomiska effekter samt kvalitetshöjning prioriteras. Exempel på aktuella projekt och mål: Den första versionen av patientportalen lanseras och utvärderas. Digitala mottagningar utvärderas och utvecklas. Digital ankomstregistrering införs. Digital taligenkänning för att effektivisera journalskrivning implementeras.	Arbetet med patientportalen går fortsättningsvis framåt i den takt resurser finns tillgängligt.		

2. Det ÅHS är

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Hållbarhetsarbete ÅHS hållbarhetsutmaningar i förhållande till hållbarhetsprinciperna kartläggs. Alla i organisationen får en klar bild av hållbarhetsgapet. Vi skapar ett aktivt samarbete med bärkraft.ax och möjligheter till EU-finansiering gällande hållbarhetsarbete utreds.	Kartläggningsarbetet är planerat, och workshoppar är inplanerade under hösten.		
Beredskap och resiliens Nytt backup-hanteringssystem är infört. Ransomware-skydd för backup är implementerat och används. DDoS-skydd implementerat för alla ÅHS webbsidor. Nivån på operativsystem höjs och redundans för kritiska servrar i IT-miljön ökas. Beredskapsfrågor prioriteras, beredskapsövningar förbereds och genomförs internt.	Arbetet pågår.		
Fastighetsprojekt Ett projekt för utvecklingen av sjukhusområdet har startats. Projektet leds av en styrgrupp som är tillsatt av ÅHS styrelse.	Fokus läggs på en behovsanalys. ett samarbete med LR intensifieras. Styrgruppen läggs på is.		

3. Hur ÅHS samarbetar med andra

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Samverkan med samarbetsparter Aktivt bidra till att leda processen med att utveckla samverkan mellan avtalsparterna i samverkansavtalen. På ÅHS initiativ planeras en styrgrupp med representanter från avtalsparterna. Styrgruppens arbete inleds 2023. Styrgruppen ser till att samverkansavtalen utvärderas. Utifrån patientrådets rekommendation upprättas projektplaner som förtydligar det interna ansvaret inom ÅHS gällande de utvecklingsområden som ÅHS enligt samverkansavtalen ansvarar för.	Styrgruppen skickade i juni ut en sammanfattning av hörandedagen till avtalsparterna, utskicket omfattade även fortsatta uppdrag till grupperna. Arbetet med att ta fram projektplaner har inletts.		
Hälsofrämjande och förebyggande arbete Delta i landskapsregeringens arbete med att ta fram folkhälsostategi genom att bidra till kartläggning, problemformulering/identifiering av utvecklingspotential och prioritering gällande de viktigaste folkhälsoutmaningarna, samt att identifiera vilka insatsområden (nya eller vidareutvecklade) som ÅHS kan leda eller bidra till.	Folkhälsostategin är framtagen och lanserad. Uppdrag till verksamheterna formuleras via ledningsgruppen.		

Verksamheten i siffror

Nyckeltal som är viktiga för verksamheten

Nyckeltal	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022
Vård dagar	24 887	21 555	24 377	26 238
Öppenvårdsbesök	316 439	317 451	392 861	346 299
Vårdplatser	110	110	110	110
Operationer	2 483	2 313	2 218	2036
Födda barn	252	245	286	246
Ålands befolkningsmängd	29 902	30 117	30 344	30 422

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	VP 2023
845 (821,2)	849 (834,1)	855 (840,6)	852 (843,2)	862 (849,3)

Ekonomisk översikt

Resultatuppföljning per 30.06.2023 exklusive covid

ÅHS TOTAL exkl Covid	Bokslut 2022 Budget 2023		Utfall Juni		Prognos Per Q2 2023	Budget- avvikelse
	2022	2023	2022	2023		
INTÄKTER	-10 198 460	-8 530 000	-4 040 405	-5 071 739	-10 242 000	1 712 000
Personalkostnader	56 938 557	59 609 405	29 656 844	30 723 317	58 924 249	685 156
Köpta tjänster	15 821 522	15 562 095	8 169 384	8 523 354	16 597 900	-1 035 805
Intern hyra	7 729 206	7 923 000	3 864 132	3 910 244	7 922 600	400
Material	9 228 056	9 485 700	4 587 165	4 927 988	9 822 700	-337 000
Inventarier och anskaffningar	630 893	745 800	233 209	443 438	774 600	-28 800
Övriga kostnader	267 883	176 000	52 921	138 457	254 900	-78 900
Extern vård utanför Åland	8 494 602	9 020 000	3 541 324	5 097 616	9 900 000	-880 000
Avskrivningar	1 416 690	1 810 000	733 995	773 897	1 700 000	110 000
DRIFTSKOSTNADER	100 527 408	104 332 000	50 838 973	54 538 312	105 896 949	-1 564 949
NETTOKOSTNADER	90 328 949	95 802 000	46 798 569	49 466 573	95 654 949	147 051

De totala nettokostnaderna per 30.06.2023 (exklusive Covid) uppgår till 49,5 (46,8) miljoner euro.

- *Intäkterna* är högre och uppgår till 5,1 (4,0) miljoner euro. Patientavgifterna ligger på en något högre nivå. En högre nivå av ersättningar finns och en stor del av detta beräknas vara en bestående intäktsökning.
- *Personalkostnaderna* uppgår till 30,7 (29,7) miljoner euro.
- *Köpta tjänsterna* uppgår till 8,5 (8,2) miljoner euro. En ökning finns främst gällande köpta läkarvikariatjänster men även medicinsk rehabilitering, samt personalrelaterade tjänster såsom utbildning och friskvård.
- *Materialkostnaderna* är högre än motsvarande period i fjol och uppgår till 4,9 (4,6) miljoner euro. Vi ser en ökning av kostnaderna pga. inflation och prisjusteringar gällande vårdmaterial, laboratoriematerial och livsmedel.
- *Inventarier och anskaffningar* uppgår till 0,4 (0,2) miljoner euro. Beslut om anskaffningar har fattats tidigare under detta år.
- *Extern vård utanför Åland* uppgår till 5,1 (3,5) miljoner euro. Vi har under de senaste månaderna framför allt sett en ökning av antalet vårddyggn och besök till Åbo.

Utfall covid per 30.06.2023

ÅHS TOTAL Covid	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall Juni 2022	Utfall Juni 2023	Prognos Per Q2 2023	Budget-avvikelse
INTÄKTER	-4 251 188	0	-90 561	-256	0	0
Personalkostnader	1 103 387	300 000	954 188	49 225	60 000	240 000
Köpta tjänster	2 546 354	600 000	2 194 379	22 471	35 000	565 000
Intern hyra	15 554	0	15 554	0	0	0
Material	368 822	100 000	297 030	33 198	50 000	50 000
Inventarier och anskaffningar	15 565	0	15 565	0		0
Extern vård utanför Åland	2 614	0	1 530	0		0
DRIFTSKOSTNADER	4 052 296	1 000 000	3 478 244	104 894	145 000	855 000
NETTOKOSTNADER	-198 892	1 000 000	3 387 684	104 638	145 000	855 000

ÅHS har budgeterat totalt 1,0 miljon euro för covidrelaterade kostnader i budget 2023. Under början av 2022 hade Åland en mycket hög smittspridning, som då ledde till avsevärt högre kostnader för 2022. En lägre kostnad för provtagning finns under 2023.

Resultatuppföljning 30.06.2023 och Prognos 2 Q2 2023 Totalt

Den totala prognosen för nettokostnaderna 2023 beräknas till 95,8 miljoner euro. Budget 2023 uppgår till 96,8 miljoner euro och därmed uppgår ett beräknat överskott till 1,0 miljoner euro. Överskottet är hänförligt till högre intäkter (ersättningar) samt lägre covidkostnader. Observera att budget och prognos inte innehåller några beräknade stöd för covid.

ÅHS TOTAL inkl Covid	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall Juni 2022	Utfall Juni 2023	Prognos Per Q2 2023	Budget-avvikelse
INTÄKTER	-14 449 648	-8 530 000	-4 130 966	-5 071 995	-10 242 000	1 712 000
Personalkostnader	58 041 944	59 909 405	30 611 032	30 772 543	58 984 249	925 156
Köpta tjänster	18 367 876	16 162 095	10 363 762	8 545 825	16 632 900	-470 805
Intern hyra	7 744 760	7 923 000	3 879 685	3 910 244	7 922 600	400
Material	9 596 878	9 585 700	4 884 195	4 961 185	9 872 700	-287 000
Inventarier och anskaffningar	646 458	745 800	248 774	443 438	774 600	-28 800
Övriga kostnader	267 883	176 000	52 921	138 457	254 900	-78 900
Extern vård utanför Åland	8 497 216	9 020 000	3 542 853	5 097 616	9 900 000	-880 000
Avskrivningar	1 416 690	1 810 000	733 995	773 897	1 700 000	110 000
DRIFTSKOSTNADER	104 579 704	105 332 000	54 317 218	54 643 206	106 041 949	-709 949
NETTOKOSTNADER	90 130 057	96 802 000	50 186 252	49 571 211	95 799 949	1 002 051

Medicinsk ledning och utveckling

Ansvarsperson

Chefsöverläkare Jun Nagamori

Verksamhetsbeskrivning

Enheten övervakar och utvecklar kvaliteten av den medicinska verksamheten på ÅHS, så att tjänster till medborgare motsvarar minst den nivå som i omgivningen. Enheten ansvarar för samarbetet med klinikledningarna, andra aktörer på Åland och omgivningen, så att resurserna används effektivt och ändamålsenligt.

1-åriga verksamhetsmål

1. Det ÅHS gör

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Rekrytering Säkrad bemanningssituation på ögonkliniken, akutkliniken, barn- och ungdomskliniken. Kontinuerlig dialog med klinikcheferna gällande bemanningsfrågor.	Mycket utmanande bemanningssituation på ögonkliniken där ÅHS behövt anlita extern vårdgivare för att klara vårdköerna. Lyckad rekrytering av öronläkare. Pågående rekrytering till barnkliniken.		
Kvalitetsregister Inventering av kvalitetsregister. Tydligt lagstöd för åländska kvalitetsregister.	Ärendet ligger nu hos lagberedningen. Kontakt med THL under hösten gällande THLS nationella kvalitetsregister.		
Telefonrådgivning och triage Projektet slutförs och en plan för genomförande är framtagen.	Pilotprojekt sjukvårdsrådgivning fallit väl ut.		
Patientsäkerhet Strukturera processerna för patientförsäkringscentralens anmälningar. Upprätta ett register över anmärkningar mot vården. Pilotprojekt med regelbundna M&M-konferenser (morbidity och mortalitet).	Förvaltningsöverläkare rekryterad. Organisation för avvikelserapportering vuxit fram under vårdchefens enhet.		
Digitalisering Digital taligenkänning för att effektivera journalskrivning implementeras.			

2. Det ÅHS är

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Delaktighet Öka klinikchefernas insyn och engagemang i beslutsprocesser.	Regelbundna klinikchefsmöten har skett i perioder, men har av och till under året varit mer oregelbundna pga. att det varit omsättning av chefläkare under året.		
Läkarutbildning Strukturera upp ST-verksamheten. Utvärdera möjligheten till BT-utbildning på Åland.	Möjlighet till pilotprojekt BT läkare i samarbete med Uppsala akademiska med start till hösten 2023.		

Beredskap och resiliens Ett ökat samarbete med andra åländska aktörer gällande beredskapsfrågor.		
--	--	--

3. Hur ÅHS samarbetar med andra

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Hälsofrämjande och förebyggande arbete Delta i landskapsregeringens arbete med att ta fram folkhälsostategi genom att bidra till kartläggning, problemformulering/identifiering av utvecklingspotential och prioritering gällande de viktigaste folkhälsoutmaningarna, samt att identifiera vilka insatsområden (nya eller vidareutvecklade) som ÅHS kan leda eller bidra till.	Folkhälsostategi framtagen. Arbete med att påbörja projekt alkoholfria operationer pågår.		

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	VP 2023
20 (19,8)	20 (19,8)	19 (19,0)	16 (16,0)	19 (17,0)

Ekonomisk översikt

Kontostruktur	Bokslut 2022 exkl Covid	Budget 2023 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2022 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2023 exkl Covid	Prognos 2023 exkl Covid	Budget avvikelse exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	13 735 612	14 971 440	5 854 622	8 097 475	15 481 800	-510 360
INTÄKTER	-421 447	-368 000	-669 530	-101 498	-368 000	0
DRIFTSKOSTNADER	14 157 060	15 339 440	6 524 152	8 198 973	15 849 800	-510 360
Personalkostnader	1 255 332	1 577 190	683 694	596 393	1 180 000	397 190
Köpta tjänster	4 037 037	4 339 000	2 190 474	2 251 728	4 315 000	24 000
Intern hyra	8 840	8 800	4 420	4 398	8 800	0
Material	63 064	14 450	51 118	39 061	66 000	-51 550
Inventarier och anskaffningar	167 719	310 000	53 121	209 436	310 000	0
Övriga kostnader	130 465	70 000		341	70 000	0
Extern vård utanför Åland	8 494 602	9 020 000	3 541 324	5 097 616	9 900 000	-880 000

Primärvårdskliniken

Ansvarsperson

Klinikchef Malin Ringbom

Verksamhetsbeskrivning

Primärvården bedriver verksamhet inom tre huvudområden:

Hälsocentraler

Hälsocentralerna i Mariehamn och Godby har läkar- och sjuksköttarmottagning. Man bedriver både planerad mottagning och jourverksamhet. Till hälsocentralerna hör även mental hälsa, diabetes- och livsstilmottagningen. Seniorsmottagning startas upp under 2023. Sjukvårdsmottagning bedrivs förutom på Hälsocentralerna även av hemsjukvården på Södra Åland samt i skärgårdskommunerna.

Hemsjukvård

Hemsjukvården har verksamhet över hela Åland. Hemsjukvården samarbetar med kommunal hemservice samt Kommunernas Socialtjänst k.f. (KST).

Preventivt arbete

Preventivt arbete bedrivs inom skol- och studerandehälsovård, barnrådgivning, mödrarrådgivning samt preventivmedels- och PAPA-mottagning.

Utöver dessa:

- I **skärgården** arbetar hälsovårdare med arbetsuppgifter som hör till alla dessa områden.
- Primärvården bedriver också respiratorvård i hemmet, s.k. **extraordinarie sjukvård**.

Planeringsperiod 2023-2025

Ökad tillgänglighet genom bättre läkarbemanning

- För att säkra tillgängligheten och kontinuiteten prioriteras arbetet med att besätta alla läkartjänster. Målet är att det ska finnas en primärvårdsläkare per 1 500 invånare. För Åland innebär detta 20 läkartjänster. För närvarande finns det 16 läkartjänster. Fyra tjänster bör inrättas under de närmaste åren. Två av dessa kan vara överläkare (för specialistläkare) och två hälsocentralläkare (kan användas även som utbildningstjänst).

ÅHS utbildar specialister i allmänmedicin för primärvårdens behov

- För närvarande är 8 / 16 läkartjänster fast besatta.
- 7 läkare är inskrivna i specialiseringsprogrammet för allmänmedicin. Anställningstrygghet för dessa behöver främjas (utbildningstjänster) och tjänstgöring vid andra enheter på ÅHS tryggas.
- Fortsatt anställning måste möjliggöras.

Sjukskötarens arbete på hälsocentralen utvecklas

- Sjukskötare har allt mer specialuppdrag och självständig mottagning. Nya arbetsmetoder tas i bruk.
- Satsning på kompetenshöjande mastersutbildning/receptförskrivning vilket kan leda till ett ökat behov av resurser.

Ökad effektivitet

- Vi strävar efter att sammanföra barnrådgivningen för att få jämnare bemanning och jämnare patientflöden samt undvika onödiga hyreskostnader. Detta förutsatt att lämpliga lokaler hittas.
- På sikt vill vi sammanföra alla preventiva verksamheter tätare. Ett familjecenter i samarbete med den sociala sektorn är en vision, inom ramen för KST.
- Hemsjukvårdens olika verksamhetspunkter kan också dra nytta av att sammanföras i gemensamma lokaler, om avståndet till patienterna inte blir för stort.

Preventiva tjänster

- Hemsjukvården siktar på att utveckla den palliativa vården och avancerad sjukvård i hemmet i samarbete med specialistsjukvården.
- Förändringar som hänger samman med den nya äldrelagen och socialvårdslagen utreds, resursbehov beräknas och äskas, samt genomförs.

- Senormottagningen etablerar sin verksamhet
- Hälsogranskning för närståendevårdare införs
- Utvecklande och uppföljning av samverkansavtal

Digitalisering

- Fortsatt satsning på mobila och digitala lösningar för att erbjuda smidiga, patientsäkra lösningar.

Vårdinformationssystem

- Mycket tid och energi kommer att åtgå till att implementera ett nytt VIS, vilket bör beaktas i planeringen generellt.

1-åriga verksamhetsmål

1. Det ÅHS gör

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
<p>PREVENTIVA TJÄNSTER - Verkställande av landskapsförordningen</p> <p>Arbetet med att verkställa bland annat hembesök till förstföderskor inleds.</p>			
<p>HEMSJUKVÅRD - Preventiva hembesök 75+ ändrar form</p> <p>Ny verksamhetsmodell för preventiva hembesök hos äldre (nuvarande 75+) ändrar form, de går över till Hälsocentralen via Senormottagningen. Ergoterapiarbetet (20h/vecka) görs via Senormottagningen där behov föreligger.</p>	Överflyttad till senormottagningen.		
<p>HEMSJUKVÅRD - Säker läkemedelsbehandling</p> <p>Maskinell dosdispensering införs, 50 % av hemsjukvårdens patienter med medicindelning ingår i maskinell dosdispensering. En förutsättning är att patienternas läkemedelslistor är granskade av läkare.</p>	Levande arbete, ett ständigt flöde av patienter som kommer och går.		
<p>PRIMÄRVÅRDSKLINIKEN - Tillräckliga läkarresurser</p> <p>För att det på Åland ska finnas en hälsocentralläkare per 1 500 invånare behövs sammanlagt 20 läkartjänster. En del av dessa kan vara utbildningstjänster. För närvarande finns 16 tjänster (2022). Åskar årsvis om en ny allmänläkartjänst. Strategin för att rekrytera specialistläkare i allmänmedicin baserar sig på att ÅHS själva utbildar specialistläkare i samarbete med Helsingfors universitet.</p>	Nu finns 17 tjänster. En nyinrättad Hälsocentralläkartjänst just nu ute som annons.		
<p>PRIMÄRVÅRDSKLINIKEN - Kompetenshöjande mastersutbildning</p> <p>Benchmarking, genom studiebesök på enheter där man har välfungerande processer.</p> <p>Kliniken ska identifiera vårdprocesser inom primärvården där man har mest nytta av en kompetenshöjning. Kliniken tar beslut inom vilket område satsningen påbörjas. Under 2023 kartläggs behov för utbildningen.</p>	Diskussionerna går mellan klinisk avancerad sjuksköterska och receptförskrivning. Utreddes.		
<p>HÄLSOCENTRALEN - Utveckling av mottagningsverksamhet</p> <p>Kartlägga förutsättningar för att utveckla jourverksamheten, delvis i samarbete med andra kliniker.</p>	Man arbetar intensivt med sjukvårdsupplysningen (HSD).		

PRIMÄRSVÅRDSKLINIKEN - Missbrukarvård Under 2023 utreds förutsättningarna för överföring av sprutbytesverksamheten från psykiatriska kliniken till primärvården.	Möten inom samverkansavtal har hållits, samarbete med KST.		
PRIMÄRVÅRDSKLINIKEN - Sjukvårdsupplysning Arbetet med en gemensam sjukvårdsupplysning (telefonrådgivning) för ÅHS tillsammans med övriga kliniker fortgår.	Pilotprojekt under hösten 2023.		
HEMSJUKVÅRD - Kvalitetsutveckling Under året ska man fortsätta gå igenom befintliga PM.	Börjat gå igenom PM.		
PRIMÄRVÅRD - Kompetenskartläggning Hemsjukvården och preventiva tjänster påbörjar och fortsätter processen med personalens kompetenskartläggning.	Kompetenskartläggning utfärd på alla hälsocentralens enheter. Inom preventiva tjänster utfört inom PAPA-prev. Processen fortsätter inom preventiva tjänster; senare inom hemsjukvård.		
HÄLSOCENTRAL och PREVENTIVA TJÄNSTER- Mental Hälsa Verksamhetsmodell för lågtröskelmottagning för barn- och unga (under 18 år) utreds och verkställs enligt tilläggsanslag 2022.	Processen igång.		
PRIMÄRVÅRDSKLINIKEN - Senormottagning Senormottagningen startar under 2023.	Arbetet startat och under fortsatt utveckling för att helt hitta arbetsformerna		

2. Det ÅHS är

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
PRIMÄRVÅRDSKLINIKEN - Distansbesök inom primärvården Skapa förutsättningar för genomförande av digitala mottagningsbesök inom primärvården när det är ändamålsenligt.	Arbetet är inte påbörjat.		
PRIMÄRVÅRDSKLINIKEN - Distansbesök i skärgården För skärgårdens befolkning utvecklas distansbesök hos läkare på hälsocentral för att förbättra stödet till skärgårdshälsovårdaren i brådskande situationer.	Det saknas utrustning.		
HÄLSOCENTRALEN och PREVENTIVA TJÄNSTER - Elektronisk patientanmälan Medverka i projekt och förberedelser för att införa elektronisk patientanmälan.	ÅHS IT-enhet planerar elektronisk patientanmälan i egen regi och har haft ett första möte hälsocentralen för synpunkter.		

3. Hur ÅHS samarbetar med andra

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
PREVENTIVA TJÄNSTER - Planering av Familjecenter Utredning avseende ett kommande familjecenter har påbörjats tillsammans med KST.	Lokal saknas.		
PRIMÄRVÅRDSKLINIKEN - Mina sidor Bidra till utvecklingen av Mina Sidor och på så sätt bidra till utvecklingen av den digitala kontakten mellan invånare och ÅHS.			

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	VP 2023
111 (106,7)	112 (109,1)	117 (115,1)	118 (116,1)	119 (117,1)

Ekonomisk översikt

Kontostruktur	Bokslut 2022 exkl Covid	Budget 2023 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2022 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2023 exkl Covid	Prognos 2023 exkl Covid	Budget avvikelse exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	9 166 923	10 306 106	4 880 798	5 234 686	10 286 200	19 906
INTÄKTER	-1 599 868	-1 398 000	-547 399	-841 294	-1 600 000	202 000
DRIFTSKOSTNADER	10 766 791	11 704 106	5 428 196	6 075 980	11 886 200	-182 094
Personalkostnader	7 674 432	8 531 706	3 914 710	4 456 248	8 640 000	-108 294
Köpta tjänster	709 527	862 700	383 923	414 213	768 000	94 700
Intern hyra	553 670	531 200	276 835	265 602	531 200	0
Material	1 793 018	1 732 500	844 600	916 236	1 901 000	-168 500
Inventarier och anskaffningar	35 674	45 000	7 994	23 392	45 000	0
Övriga kostnader	470	1 000	135	290	1 000	0

Kommentar angående det ekonomiska läget

Vi har under året 2023 3 nystartade mottagningar: Seniorsmottagningen, Lågtröskelmottagningen för barn- och unga, Mottagningscentralen (Ålandsförläggningen) som kan göra intäkt/utgiftsposterna skeva. Endast Seniorsmottagningen är aktuell i denna rapport.

Tandvårdskliniken

Ansvarsperson

Klinikchef Riikka Lindholm

Verksamhetsbeskrivning

Tandvårdskliniken bedriver tandvård för barn och ungdomar upp till 28 år och patienter enligt landskapsregeringens beslut om prioriterade grupper. (Se Tandvårdsprogram och dom prioriterade grupperna)

1-åriga verksamhetsmål

1. Det ÅHS gör

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Tillgänglighet Den mobila tandvårdsenheten etablerar sin verksamhet.	Suupirssi besökt Kumlinge och Brändö i Maj 23. Hösten 23 besöks Kökar och Sottunga.		
Bastandvård Rekrytering av nya tandläkare pga. flera tandläkare på väg att pensionera sig.	Tdl 100 dagars orientering och en tdl studerande 6 veckor på plats. Sommaren hade ÅHS tandvård 1 vik tdl Från Esbo. Om Valvira godkänner en svensk tdl examen så kommer en till Tdl att börja vid ÅHS.		

2. Det ÅHS är

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Digitalisering Digitalisering av ortodontistens redskap (scanner) och mjukvara för behandlingsplanering och samarbete med Åbo universitets sjukhus/oral kirurgi.	Scannern i gång hos ortodontisten.		
Hållbarhet Hållbarhetsarbete genom mindre mängd engångsmaterial och istället inköp av flegångsmaterial.	Pågående miljöarbete.		
Digitalisering Röntgenutlåtande samt andra odontologiska specialiteter tillgängliga i molntjänst för att underlätta snabb diagnostisering av sjukdomar i munhåla och i käkarna.	Samarbetet med Boneprox Konnecta röntgen specialitet fungerar utmärkt.		

3. Hur ÅHS samarbetar med andra

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Samarbete Samarbete med KST genom information och gemensamma planeringsmöten.	Arbete pågår angående nya riktlinjer.		

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	VP 2023
21 (20,8)	21 (21,0)	21 (21,0)	21 (21,0)	21 (20,5)

Ekonomisk översikt

Kontostruktur	Bokslut 2022 exkl Covid	Budget 2023 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2022 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2023 exkl Covid	Prognos 2023 exkl Covid	Budget avvikelse exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	1 376 112	1 429 211	756 266	606 458	1 209 000	220 211
INTÄKTER	-423 750	-459 000	-193 016	-266 137	-450 000	-9 000
DRIFTSKOSTNADER	1 799 862	1 888 211	949 282	872 595	1 659 000	229 211
Personalkostnader	1 190 003	1 444 211	623 067	607 467	1 180 000	264 211
Köpta tjänster	272 621	255 000	153 442	166 818	290 000	-35 000
Intern hyra	161 000		80 500			
Material	172 701	184 000	88 828	94 883	184 000	0
Inventarier och anskaffningar	3 537	5 000	3 445	3 428	5 000	0

Kommentar angående det ekonomiska läget

Tandvården håller budgeten än så länge.

Akutkliniken

Ansvarsperson

Klinikchef Petter Westerberg

Verksamhetsbeskrivning

Akutkliniken kan indelas i följande verksamhetsområden:

1. Akutmottagningen och intagningsavdelningen.

Handhar triagering och akut omhändertagande enligt akutmedicinska principer.

2. Prehospitala verksamheten

Ansvarar för medicinsk ledning och utveckling av ambulansverksamheten inklusive delegering av medicinska uppgifter på bas- och vårdnivå. Medicinsk ledning av Alarmcentralen. Första insatsverksamheten.

3. Helikopterverksamheten

Ansvar för medicinsk ledning och bemanning av luftburen transportverksamhet, både primär- och sekundärtransportverksamhet.

4. HLR-verksamheten samt övrig organiserad utbildningsverksamhet.

Planeringsperiod 2023-2025

Utveckling av de delområden som lyfts i rapporten "Akutsjukvården på Åland - nu och i framtiden" (år2022).

Prioriteringsordningen beslutas av LG. I första hand prioriteras gemensam triagefunktion och telefonrådgivning. Därtill bör man under perioden se över funktionen ITA (intagningsavdelning), samt utmaningen med rekrytering av specialläkare och jourresurser.

1-åriga verksamhetsmål

1. Det ÅHS gör

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Personalens fortbildning Fortlöpande utbildningsinsatser avseende personalens baskompetens. Webbaserad utbildning (TILDA) som komplement till övriga fortbildningsinsatser påbörjas under 2023.	Arbetsgruppen har påbörjat några delmoment tillgängliga för personalen. Nya utbildningsdelar tillkommer kontinuerligt.		
Bemötande Ett gott bemötande är en central del i akutens värdegrund. Detta omfattar både bemötande i patientkontakter och mellan varandra inom personalen. Under 2023 vill vi fortsatt lyfta detta i samband med medarbetarsamtal, utbildningsdagar, personalmöten samt vid samarbetsmöten över verksamhetsgränserna.	Telefonrådgivningsfrågan startar den 3.7 som ett projekt fram till årets slut. Oförändrad status angående projektet "gemensam triage".		
Kompetenskartläggning för sjukskötare För att synliggöra vilken kompetens som behövs för arbetet på akutkliniken, utförs en kompetenskartläggning i form av intervjuer i fokusgrupper med sjukskötare. Resultatet kommer att vara en del i framställningen av en kompetenslista för sjukskötare. Arbetet är påbörjat och fortgår under 2023.	Oförändrat sedan senaste kvartal.		

2. Det ÅHS är

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Utveckling av gemensam triage- och sjukvårdsupplysningsfunktion I rapporten "Akutsjukvården på Åland - nu och i framtiden" lyftes behovet av en enhetligt och kvalitetssäkrad sortering av jourmässiga patientärenden. På uppdrag av chefsöverläkaren ska en arbetsgrupp med representation från akutkliniken och primärvården utreda hur ÅHS kan verkställa en gemensam triagefunktion för jourmässiga patientärenden. Telefonrådgivningen/sjukvårdsupplysningen är ett annat område som prioriteras. Samma arbetsgrupp som tar fram förslag på gemensam triage ska också föreslå hur ÅHS kan lösa telefonrådgivnings/sjukvårdsupplysningsfrågan.	Telefonrådgivningen startar enligt planen den 3.7. Övriga projekt fortsätter under hösten.		
Intagningsavdelning Fortsatt kartläggning av behov, samarbetsformer och tänkbara lokaler för ITA-verksamheten.	Det är fortsatt oklart vilken verksamhet som ska bedrivas i isoleringsmodulen och vem som ska bemanna den. Väntar på inbjudan till vidare diskussion.		

3. Hur ÅHS samarbetar med andra

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Digitalt beslutsstöd och journalsystem Ta fram en detaljerad beskrivning av verksamheternas behov avseende beslutsstöd.	Oförändrat.		
Ambulanssjukvård Uppdateringen av ambulanssjukvårdens riktlinjer fortgår och merparten av riktlinjer för vuxna är färdigställda. Under 2023 är fokus att uppdatera resterande riktlinjer för barn. Arbetet med att färdigställa direktiven för den prehospitalka akutsjukvårdens servicenivå prioriteras och färdigställs till sommaren 2023.	Arbetet med riktlinjerna återupptas under hösten.		
ÅHS medicinska ansvar för landskapsalarmcentralen Arbetet kring hur ÅHS ska tillämpa det medicinska ansvar för alarmcentralen har fördröjts, dels till följd av uppdatering av alarmväxeln, dels då det skett omorganisation av verksamheten inom polisen samt byte av lokal. Den nya alarmväxeln är nu till största delen i bruk. Vissa funktioner, såsom statistik och nyckeltal saknas dock fortfarande. Under 2023 bör ÅHS tillsammans med polisen se över samarbetsformerna kring alarmcentralens medicinska uppdrag och gemensamt fastslå hur man önskar att ÅHS medicinska ledningsansvar tillämpas.	Oförändrat.		

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	VP 2023
27 (26,8)	26 (26,0)	28 (28,0)	28 (28,0)	28 (28,0)

Ekonomisk översikt

Kontostruktur	Bokslut 2022 exkl Covid	Budget 2023 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2022 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2023 exkl Covid	Prognos 2023 exkl Covid	Budget avvikelse exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	3 791 326	3 834 734	2 108 739	1 767 414	3 696 700	138 034
INTÄKTER	-1 254 032	-1 183 000	-437 075	-753 025	-1 340 000	157 000
DRIFTSKOSTNADER	5 045 358	5 017 734	2 545 814	2 520 439	5 036 700	-18 966
Personalkostnader	2 984 638	2 945 734	1 526 377	1 520 606	3 005 000	-59 266
Köpta tjänster	1 531 366	1 602 300	763 113	765 416	1 534 000	68 300
Intern hyra	236 320	212 700	118 160	106 350	212 700	0
Material	272 721	251 400	121 468	119 825	270 000	-18 600
Inventarier och anskaffningar	15 679	5 000	14 920	5 124	10 000	-5 000
Övriga kostnader	4 633	600	1 775	3 118	5 000	-4 400

Kommentar angående det ekonomiska läget

Ekonomiska läget ser hittills gynnsamt ut. Personalkostnaderna hållits inom ramarna trots en ökning av övertidsarbete (vilket delvis berott på hög sjukfrånvaro och personalbrist).

Medicinkliniken

Ansvarsperson

Klinikchef Ove Mattsson

Verksamhetsbeskrivning

Inom medicinkliniken bedrivs specialistsjukvård inom de internmedicinska specialiteterna, samt geriatrik och rehabiliteringsmedicin. Kliniken ansvarar även för neurologimottagning, hudmottagning, onkologimottagning, infektionmottagning samt paramedicinsk mottagning. Till klinikens samtliga mottagningar krävs remiss. Kliniken har samarbetspunkter med ett flertal andra kliniker både inom och utom Åland samt kommunala inrättningar och tredje sektor.

Vårdavdelning 1 (geriatrik/rehab)

Handhar specialiserad palliativ vård samt allmän geriatrik. Verksamheten är planerad för 14 vårdplatser och en palliativ mottagning.

Avdelningen har 10 vårdplatser i tillfällig lokal, i hus B. Patienterna remitteras i första hand på grund av cancerdiagnoser i palliativ fas, men även allmän geriatrik och rehabilitering bedrivs.

Vårdavdelning 2 (rehab/geriatrik)

Har 18 heldygnspplatser för geriatrisk rehabilitering och rehabiliteringsmedicin, 6 dagrehabiliteringsplatser samt läkarmottagning för rehabiliteringsmedicin, och minnesmottagning.

Den geriatriska rehabiliteringen är främst inriktad på neurologiska och ortopediska patienter. Inom rehabiliteringsmedicin är neurologiska sjukdomar, och långvarig smärtproblematik de största grupperna. På dagrehabiliteringen görs även bedömningar av arbetsförmåga.

Medicinavdelningen

Har 30 vårdplatser och bedriver sjukvård inom alla internmedicinska specialiteter. Under covid-19 pandemin bedrivs verksamheten på 25 vårdplatser. Avdelningen sköter akuta medicinska tillstånd som kräver ineliggande vård, samt vård efter operationer och åtgärder som gjorts vid andra sjukhus, främst Åbo Universitets centralsjukhus och Akademiska sjukhuset. Planerade inskrivningar för observation i samband med pacemakerinläggning, utredningar och läkemedelsbehandlingar som kräver observation sker också. Vårdtiderna är generellt korta 1-5 dagar.

Dialysmottagningen har 5 behandlingsplatser och sköter kronisk hemodialys, men också dialys på intensivvårdsavdelningen vid behov. Njurmottagningen bemannas av njurläkare och dialyssköterska som följer patienter som genomgått eller förbereds för dialys eller njurtransplantation.

Medicinpolikliniken

Består av mottagningar för hjärtsjukdomar och antikoagulation, lung- och sömnapné-mottagning, gastroenterologi och endoskopi, reumatologi och infektionmottagning, en behandlingsmottagning, endokrinolog- och diabetes-, onkolog- och hematologi, samt hud och neurologi. Mottagningarna bemannas av fast anställda specialistläkare, vid behov konsultläkare och sjuksköterskor som arbetar som team.

Paramedicinska mottagningen

Paramedicin bedriver ergoterapi, fysioterapi, talterapi, neuropsykologiutredningar, näringsterapi, samt erbjuder socialkurator-tjänster, och ansvarar för en omfattande hjälpmedelscentral.

Paramedicinska mottagningen erbjuder ÅHS samtliga kliniker tjänster för att habilitera, rehabilitera, och stödja patienter gällande nutrition och sociala frågor. Verksamheten riktar sig till alla åldersgrupper och omspannar de flesta funktionsnedsättningar, från lindriga till grava besvär. Arbetet sker inom både somatisk som psykiatrisk vård på såväl primärvårds- som specialistsjukvårdsnivå. Verksamheten handlar om allt från förebyggande arbete till rehabilitering av svåra sjukdomstillstånd.

1-åriga verksamhetsmål

1. Det ÅHS gör

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
<p>PARAMEDICINSKA MOTTAGNINGEN - Rehabiliteringsprocesser Utveckla och skapa kliniköverskridande rutiner kring rehabiliteringsprocesser som berör fysioterapi, ergoterapi och talterapi. Dokumenten skall finnas tillgängliga på ÅHS intranät.</p>	Fortgående arbete.		
<p>VÅRDAVDELNING 2 - Förtydligande av uppdraget Förtydliga avdelningens uppdrag för att utveckla vården i rätt riktning. Vi behöver först reda ut uppdraget för oss själva och genom dialog med övriga enheter nå ut vad uppdraget är och att få det förankrat.</p>	Avdelningsarbetet jämfört med regeringens rapport om medicinsk rehabilitering. Arbetet fortgår.		
<p>MEDICINPOLIKLINIKEN - Hjärtmottagningen - Sköterskemottagning Utreda behovet av och möjligheterna till sköterskeledda besök för patienter med kronisk hjärtsvikt.</p>	Sköts individbundet pga. för litet klientel för gruppverksamhet.		
<p>MEDICINAVDELNING/DIALYS - Dialysmaskiner Utreda behovet av förnyad upphandling alternativt leasing av dialysmaskiner när nuvarande avtal går ut.</p>	Planeringar pågår.		
<p>MEDICINAVDELNING/DIALYS - Njurmottagning Njurmottagning 3 dagar/vecka.</p>	Planeringen pågår. Ny utvärdering under hösten.		
<p>VÅRDAVDELNING 1 - Personalkompetens I syfte att utveckla personalens kompetens i bemötande av patienter och anhöriga i krissituationer, kommer det under år 2023 att erbjudas föreläsningstillfällen och psykologiskt stöd för personalgruppen.</p>	arbetet fortgår. Kiva Q uppföljning planerad under hösten-23.		
<p>MEDICINKLINIKEN - Neuroteam Kartlägga behovet av förändrade neurologiska vårdprocesser på ÅHS och hur dessa kan genomföras. Målet är att under andra hälften av 2023 påbörja genomförandet av de förändringar som bedöms motiverade. För att genomföra förbättringsarbetet kommer att avsättas tillbörlig tid för en grupp bestående av åtminstone neurolog, sjukskötare, fysioterapeut och ergoterapeut. Gruppen ska kartlägga och sammanställa förändringsbehovet och därefter påbörja genomförandet av föreslagna förändringar. Detaljplanering kommer att ske i början av projektet och en projektplan kommer att upprättas inom Q1.</p>	1.5 flyttade neurologmottagningen till C-huset under Vårdavdelning 2. Arbetet med genomförandet av förändringarna är påbörjat. Neuroteam är bildat och arbetet med processerna har startat. Man har börjat med processen för patienter med Parkinsons sjukdom.		
<p>PARAMEDICINSKA MOTTAGNINGEN - Hjälpmedelscentral Utveckla gemensamma kliniköverskridande processer vid förskrivning av hjälpmedel samt ta fram patientinformation som kan användas inom flera kliniker. I arbetsgruppen ingår representanter från paramedicin, ögonkliniken, öron/näsa/halskliniken.</p>	Arbetet påbörjat med regelbundna möten.		
<p>VÅRDAVDELNING 2 - Neuroteam Kartlägga behovet av förändrade neurologiska vårdprocesser på ÅHS och hur dessa kan genomföras. Målet är att senast under andra hälften av verksamhetsåret påbörja genomförandet av de förändringar som anses motiverade.</p>	Neurologmottagningen är flyttad till Vårdavdelning 2. Neurologsjukskötare på plats. Arbetar vidare med vårdprocesser och neurologiska team.		

För att genomföra förbättringsarbetet kommer att avsättas tillbörlig tid för en grupp bestående av neurolog, sjukskötare, fysioterapeut och ergoterapeut. Gruppen ska kartlägga och sammanställa förändringsbehovet och därefter påbörja genomförandet av föreslagna förändringar. Detaljplanering kommer att ske i början av projektet och en projektplan kommer att upprättas.			
MEDICINPOLIKLINIKEN - Endoskopimottagningen - Lokaler Utreda möjligheten till ett adekvat övervakningsrum.	Kansli och övervakningsrum flyttat enligt önskemål. Tidigare kansli är nu förråd för endoskopin.		
MEDICINKLINIKEN - Benskörhet DXA-mätare Utreda behov och resurser för en DXA mätare.	Påbörjad analys, diskussioner med endokrinmottagningen och röntgenheten.		
PARAMEDICINSKA MOTTAGNINGEN - Ergoterapi och Hjälpmedelscentral Utvärdera behovet av ergoterapi för krävande hjälpmedelsärenden som berör individuella utprovningar, anpassningar och uppföljningar.	Diskuterats u budget för 2024.		
MEDICINPOLIKLINIKEN - Lung- och sömnapné-mottagningen - Förråd Planera för och färdigställ materialförråd, samt utrymme med möjlighet att diska och lufttorka material.	Vi har beviljats medel för inköp av scanmodulskåp, under arbete. Diskning och lufttorkningsmöjligheter finns det ej annan lösning för. Trångt i akutens utrymmen.		
PARAMEDICINSKA MOTTAGNINGEN - Hjälpmedelscentral Utveckla fungerande rutiner mellan hjälpmedelscentral och sjukhustekniska avdelningen gällande hjälpmedelservice.	Regelbundna samarbetsmöten hålls. Vissa praktiska förändringar införda.		
MEDICINPOLIKLINIKEN - Onkolog- och hematologmottagningen - Isoleringsrum Planera för, och verkställa ett vård rum för patienter i behov av isolering, inom befintlig lokal. Se behovsanalys gjord 2021.	Oklart hur fastighetsverket går vidare med inomhusluften på mottagningen. Finns i nuläget inte utrymme för placering.		
PARAMEDICINSKA MOTTAGNINGEN - Talterapi Språkstörningar hos barn är temat inom talterapi. Fördjupningen sker i form av digital utbildning som sträcker sig under hela året samt utveckling av den egna verksamheten. Till detta hör även efterfrågan på talterapiresurser som från primärvården har ökat under de senaste 2 åren. Köerna till talterapi för barn och ungdomar remitterade från primärvården (läs- och skrivutredningar) är idag ca 8 månader för första besök. Begränsningar i antalet behandlingstillfällen har gjorts då nuvarande resurser inte är tillräckliga. Målet är att utreda hur talterapiresurserna används idag och vad som behöver förändras och att minska väntetiderna med hälften.	Förslag på ombildning av psykologtjänst till talterapeut för att täcka efterfrågan på talterapi. Planeras ändrade rutiner så att bedömningar görs av en talterapeut och terapier av en annan för att få ett bättre flöde.		

MEDICINPOLIKLINIKEN – Antikoagulansmottagning - Resurser Utreda antikoagulansmottagningens behov av personalresurs och lokaler i samverkan med hjärtmottagningen.	Finns inte ändamålsenliga lokaler i anslutning till hjärtmottagningen. En förutsättning för att få samverkan med personalresurserna krävs det lokaler i nära anslutning till varandra.		
PARAMEDICINSKA MOTTAGNINGEN - Näringsterapi Näringsterapin skall ta fram lättillgängligt informationsmaterial om mat och måltidsrutiner för föräldrar till små barn. Detta arbete görs i samarbete med primärvården och materialet ska ges ut från barnrådgivningen.	Materialet publicerat.		
MEDICINPOLIKLINIKEN – Behandlingsmottagning - Ansvarig poliklinikläkare Schemalagd poliklinikansvarig läkare.	Finns en plan med utsedd läkare som själv utser vikarie vid ledigheter.		
VÅRDAVDELNING 2 - Smärtrehabilitering Smärtrehabilitering utvecklas kontinuerligt och paramedicins personal som jobbar på dagavdelning 2c deltar i vidareutbildning och hospiteringar för att kunna arbeta evidensbaserat.	Rehabteamet ska på smärtutbildning i Sverige i september. Arbetet pågår gällande läkarmottagningens insatser för patienter med långvarig smärta.		
MEDICINPOLIKLINIKEN – Klinisk fysiologi/hjärtultraljud Utreda förutsättningarna för enhetlig dokumentation. Utreda behovet av en biomedicinsk analytiker som resurs vid fysiologiska undersökningar. Utreda samverkan avseende personal och lokal med lung- och sömnapné-mottagningen avseende fysiologiska undersökningar.	Påbörjad analys.		

2. Det ÅHS är

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
PARAMEDICINSKA MOTTAGNINGEN - Program för hjälpmedel och hemvårdsmaterial Program för hantering av hjälpmedel och hemvårdsmaterial. Programmet som läggs ut för upphandling i början av 2023 skall därefter utvärderas för val av leverantör och därefter testas och implementeras i verksamheten.	Leverantör klar, implementering och utbildning påbörjas under hösten -23.		
VÅRDAVDELNING 1 - Digitalisering av arbetslistor Utvecklingsarbete för att höja personalstyrkans engagemang och delaktighet genom digitalisering av önskelistor.	Elektroniska önskelistor för arbetsturer finns tillgängliga för alla.		
MEDICINAVDELNING/DIALYS Utbildningsdag i maj med interna läkarföreläsare. Öka samarbete med akuten och IVA genom regelbundna möten och diskussioner. Skola in en till sjukskötare till dialysverksamheten för att trygga kompetensförsörjningen.	Vi fortsätter samarbeta med IVA och Akuten. Samt fortsätter med interna föreläsningar. Vi har fortgående samarbete med dialysen.		
MEDICINPOLIKLINIKEN - Endoskopimottagningen - ERCP Skapa rutiner för samarbete med kirurgkliniken angående ERCP.	I nuläget är sjukskötarens del i ERC på skopin att diska instrumenten och har skolning av op.personal i diskning.		

	Sträva till högre delaktighet vid utförande av undersökning, personal och planeringsfråga. Bjuda in till utvärdering i höst (november).		
VÅRDAVDELNING 2 - Interna processer Fastställa personalens uppgifter i relation till avdelningens och mottagningarnas uppdrag.	Planering är igång. Verksamhetsstrategen med i arbetet.		
MEDICINAVDELNING/DIALYS - Minskad sjukfrånvaro Arbeta för minskad sjukfrånvaro med hjälp av förbättrad ergonomi och utbildning.	Fortgående interna utbildningar med husets fysioterapeut.		
MEDICINPOLIKLINIKEN - Hudmottagningen - Samarbete HC Arbeta för en tydligare struktur av handläggningen av hudsjukdomar. Skapa struktur inom specialistvård och samverkan med primärvården.	Behövs en ansvarig läkare för att genomföras Ser behovet av en gemensam genomgång med-hc.		
VÅRDAVDELNING 1 - Samarbete Undersöka och kartlägga ev. behov av förbättringar i samarbetet mellan onkologiska mottagningen och palliativa mottagningen för att uppnå bättre fungerande processer.	Möte planerat efter sommaren.		
MEDICINAVDELNING/DIALYS - Digitalisering av läkemedelsordination Utred och förbered digital läkemedelsordination. Påbörja förberedelse av detta i nya VIS, i samverkan med övriga kliniker.			
MEDICINPOLIKLINIKEN - Hygien/infektion Dokumentation av antibiotikaresistens och vårdrelaterade infektioner. Framtagande för riktlinjer av vård i högrisk isolerings utrymmen som tas i bruk under Q2 2023.	Ej påbörjade pga. tidsbrist, planerad utbildning om högrisk infektion uppskjuten till efter sommaren.		
MEDICINAVDELNING/DIALYS - Samarbete Utöka samarbete med andra kliniker – interna hospiteringar. Även utöka samarbete med ÅUCS, HUS och UAS.			
MEDICINAVDELNING/DIALYS - Läkemedelshantering Utreda fortsatt samarbete med farmaceut på avdelningen.	Behövligt och effektivt samarbete med husets farmaceut. Interna läkemedels utbildningar höjer sjukskötarens kompetens.		
MEDICINAVDELNING/DIALYS - Vårdprogram och PM Uppdatering av vårdprogram och PM.	Arbetet pågår.		
MEDICINAVDELNING/DIALYS - Telemetri Fördjupning i vår telemetri-system med kompatibelt larmsystem inom Q2.	Väntar på leverantören att implementera larmsystemet.		

3. Hur ÅHS samarbetar med andra

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
<p>PARAMEDICINSKA MOTTAGNINGEN Utveckla rutiner kring rehabiliteringsplaner (fys-ergo-tal) i samarbetet med privata serviceproducenter för att få en fungerande process i patientens rehabilitering.</p>	Är på slutrakan med framtagandet av informationsmaterial som skall användas såväl internt som till patienter och samarbetspartners.		
<p>VÅRDAVDELNING 2 - Samarbete med KST och primärkommunerna Effektivera och tydliggöra våra egna utskrivningsprocesser för att utveckla samarbetet med KST och kommunerna.</p>	Sammanställning om utskrivningsprocessen gjord. Plan för utförande i praktiken ännu inte nedskrivet.		
<p>MEDICINAVDELNING/DIALYS - Vårdkedjor Förbättra vårdkedjan - akuten - avdelning - primärvård - kommunerna.</p>	Pågående samarbete.		
<p>MEDICINPOLIKLINIKEN - Endokrinolog och Diabetesmottagning - Samarbete med primärvården Jobba för att hitta gemensamma vårdprogram med primärvården kring diabetespatienter med typ 1 diabetes på kommunala boenden.</p>	Inga åtgärder vidtagna. Avvaktar.		
<p>VÅRDAVDELNING 1 - Vårdkedjor I samarbete med cancersjukskötare och hemsjukvården förbättra vårdkedjan till kommunerna. Stödja vårdpersonal i kommunerna i palliativ vård.</p>	Möte planerat efter sommaren.		
<p>PARAMEDICINSKA MOTTAGNINGEN - Patientinformation Patientinformationen på ÅHS hemsida görs mer tillgänglig för att öka patientens möjligheter till självhjälp.</p>	Pågående arbete.		
<p>MEDICINPOLIKLINIKEN - Endokrinolog och Diabetesmottagning - Samarbete med kommunala boenden Starta upp med regelbundna Teams-konsultationer med vårdpersonal på boenden.</p>	Finns ej läkarresurs i höst. Behöver fundera hur teams-möten kan genomföras så att tystnadsplikten hålls mellan boenden.		
<p>PARAMEDICINSKA MOTTAGNINGEN - Socialkuratorer Socialkuratorerna som ofta är länken mellan ÅHS, kommuner och KST fortsätter vara delaktiga i flertalet projekt såväl internt som med samarbetspartners utanför ÅHS. Under året skall behovet av en rehabiliteringskoordinator utredas.</p>	Tjänst som rehabiliteringskoordinator inrättad, tjänsten lediganslås inom september-23.		

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	VP 2023
172 (165,8)	173 (168,4)	173 (169,3)	172 (171,8)	172 (169,8)

Ekonomisk översikt

Kontostruktur	Bokslut 2022 exkl Covid	Budget 2023 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2022 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2023 exkl Covid	Prognos 2023 exkl Covid	Budget avvikelse exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	15 807 177	16 119 519	8 567 249	8 673 939	16 599 600	-480 081
INTÄKTER	-2 144 597	-1 720 000	-591 665	-1 056 200	-2 180 000	460 000
DRIFTSKOSTNADER	17 951 775	17 839 519	9 158 913	9 730 140	18 779 600	-940 081
Personalkostnader	11 891 695	11 816 464	6 155 459	6 485 061	12 387 000	-570 536
Köpta tjänster	1 563 824	1 325 655	741 120	847 963	1 686 000	-360 345
Intern hyra	1 880 955	1 972 400	940 478	986 202	1 972 000	400
Material	2 553 120	2 632 000	1 289 453	1 345 831	2 631 000	1 000
Inventarier och anskaffningar	61 791	81 000	32 303	64 786	102 600	-21 600
Övriga kostnader	389	12 000	100	298	1 000	11 000

Kirurgkliniken

Ansvarsperson

Klinikchef Dan Gustafsson

Verksamhetsbeskrivning

Kirurgkliniken består av en mottagning och en vårdavdelning med 20 vårdplatser.

Kirurgkliniken ansvarar för såväl akut som planerad behandling och vård av kirurgiska, ortopediska och urologiska åkommor. Avdelningen sköter även öron-, näs- och halspatienter samt käk-kirurgiska patienter. Vidare vårdas även patienter som genomgått högspecialiserad kirurgisk behandling på sjukhus utanför Åland.

1-åriga verksamhetsmål

1. Det ÅHS gör

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Gastrokirurgi ERCP ERCP-projektet är implementerat och är i full användning under 2023. Minskar kostnader för extern vård.	Helt igångsatt. 37st ERCP interventioner utförda november 2022-sept 2023.	☐	☒
Bröst- och endokrinkirurgi Bröstcancerkirurgin revideras och utvecklas. I planen ingår gemensamma tele-onkologiska konferenser med ÅUCS, gemensam patologi med ÅUCS samt kliniskt utbyte.	Samarbetet med ÅUCS patologi dröjer varför detta projekt inte är färdigt ännu.	☐	☐
Gastrokirurgi ERAS Utarbeta checklistor för de olika riktlinjerna pre, intra och postoperativt. Utbildning inom ERAS för samtlig vårdpersonal 2023. Implementerat och fullt funktionellt 2023. Syftar till snabbare tillfrisknande, mindre komplikationer samt kortare vårdtider efter bukoperationer. Kan appliceras i förlängningen på alla kirurgiska och ortopediska patienter.		☐	☒

2. Det ÅHS är

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Ekonomisk uppföljning i realtid Samarbete med ekonomienheten, möten varje månad för att justera justerbara utgifter i realtid.		☐	☒
Avdelningsfarmaceut Samarbete mellan sjukhusapoteket och avdelningen; minska kostnader genom ökat samarbete.		☐	☒

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	VP 2023
36 (33,7)	37 (36,2)	38 (37,2)	38 (37,2)	38 (37,2)

Ekonomisk översikt

Kontostruktur	Bokslut 2022 exkl Covid	Budget 2023 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2022 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2023 exkl Covid	Prognos 2023 exkl Covid	Budget avvikelse exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	4 194 139	4 469 959	2 415 311	2 426 872	4 439 200	30 759
INTÄKTER	-1 207 506	-890 000	-328 995	-552 448	-1 260 000	370 000
DRIFTSKOSTNADER	5 401 644	5 359 959	2 744 305	2 979 319	5 699 200	-339 241
Personalkostnader	3 505 403	3 556 459	1 840 923	1 923 071	3 640 000	-83 541
Köpta tjänster	575 425	459 900	249 126	283 729	563 900	-104 000
Intern hyra	228 960	328 300	114 480	164 148	328 300	0
Material	971 526	1 003 300	499 753	555 177	1 064 000	-60 700
Inventarier och anskaffningar	95 204	10 000	27 561	43 390	85 000	-75 000
Övriga kostnader	25 126	2 000	12 463	9 805	18 000	-16 000

BB-/gynekologkliniken

Ansvarsperson

Klinikchef Annika Kahnberg

Verksamhetsbeskrivning

Kvinnors hälsa, den reproduktiva hälsan innefattande infertilitetsproblematik, graviditet, förlossning och den nyföddas vård samt diagnostik och vård av underlivssjukdomar.

Kliniken erbjuder samma nivå av specialistvård som de omkringliggande områdena antingen via egna eller köpta tjänster.

1-åriga verksamhetsmål

1. Det ÅHS gör

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Kvalitetssäkring Kvalitetssäkring genom bl.a. framtagande av vårdprogram, inkontinens och gynekologiska patienter inom primärvården samt uppdatering av befintliga. Personalen gör regelbundet/årligen webbaserade utbildningar inom CTG, suturering, NEO-HLR och NEWS. Vi fortsätter interna ALSO-utbildning regelbundet. Bildlagringsmöjligheter av ultraljudsbilder som kopplas till journalen som förbättring av patientsäkerhet.	Bildlagring intellispace på gång till hösten. Interna utbildningar och vårdprogram ligger efter.		
Kompetensutveckling Upprätthållande av kompetens genom utbildning/fortbildning samt extern hospitering framförallt inom förlossningsvård. Ordnanande av endometriosis symposium.	Hittills inte mycket interna eller externa utbildningar. AK till världskongress Paris oktober, Malin o Lena på avdelningssköterskedagar i Åbo. Inga planerade hospiteringar pga personalbrist. Har varit en del sjukskrivningar. Några barnmorskor jobbar också på andra ställen.		
Bemannning Vårt mål är att ha alla tjänster tillsatta med minst 3 fasta läkare och en vikarie samt alla barnmorsketjänster tillsatta samt tillräckligt med vikarier där som täcker upp för ledigheter.	Fortsatt inga sökanden, annons ute på kuntarekry.		

2. Det ÅHS är

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
<p>Hållbarhet</p> <p>Vi har ett hållbarhetstänk i det vi gör och minimerar onödiga sopor. Vi väljer flergångsmaterial där det går och återanvänder i mån av möjlighet.</p> <p>Personalen skall trivas utifrån gemensam värdegrund.</p> <p>Tillräckligt med medel/resurser för att tillgodose en god vård för patienter samt användarvänlig och patientsäker utrustning.</p> <p>Kvalitetssäkring gällande ingrepp i lokalbedövning, i samarbete med narkos.</p>	<p>Ingen förändring.</p> <p>Har pågående arbete med den psykosociala arbetsmiljön med hjälp av företagshälsovården.</p>		
<p>Digitalisering</p> <p>Ta aktiv del i utvecklingen kring digitalisering, t.ex. anamnesmallar, anamnes inför fertilitetsutredning, miktionslistor som ifylls digitalt innan besök där uppgifterna gärna kan sparas i patientens journal. STAKES digitalt.</p>	ingen förändring.		
<p>Samarbete över klinikgränser</p> <p>Samarbete med övriga kliniker, remisshantering.</p> <p>Tydliga riktlinjer för remittering av patienter, vilka utredningar bör vara färdiga före remittering. Vilka patientgrupper kan skötas av primärvården med stöd av oss. Erfarna HC-läkare kan erbjudas hospitering hos oss vb.</p>	<p>samarbete funkar.</p> <p>Samarbete mellan avdelningar funkar bra, Åbo besök i våras bra.</p>		
<p>Vårdutveckling</p> <p>Utveckla vården enligt närliggande regioner, t.ex. vattenförlossningar samt erbjuda sterilisering med offentliga medel.</p> <p>Utreda praktiskt vad som krävs för införandet av vattenförlossningar, tex fortbildning och utrustning/anskaffningar.</p> <p>Ny skrivelse till styrelsen om steriliseringar. Minskning av antalet aborter på Åland. Införande av LARC.</p> <p>Spermaprov på ÅHS.</p>	<p>LARC införs 1/9</p> <p>Gällande steriliseringar med offentliga medel, har skrivelse skickats till ledningsgruppen (igen!)</p> <p>Vattenförlossningar ej infört, badkar för detta saknas.</p>		
<p>Delaktighet</p> <p>Personalen ansvarar för olika kompetensområden dela sin kunskap med övrig personal. IBCLC fortbildar övrig personal i amningsfrågor samt ansvarar för vårdutveckling inom området.</p> <p>Planeringsdagar med samtidig kompetensutveckling.</p> <p>Årliga medarbetarsamtal.</p>	<p>IBCLC ej kommit igång, pga. sjukskrivning.</p> <p>Klinikmöten och avdelningsmöten har vi.</p> <p>Större delen av personalen var till Åbo på studiebesök i maj, mycket givande.</p> <p>Årliga medarbetarsamtal</p>		

3. Hur ÅHS samarbetar med andra

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
<p>Samarbeten</p> <p>Samverkan med KST, gällande barnskydd, säkerhet i utbyte av patientinformation.</p> <p>Samarbete med externa vårdinrättningar, t.ex. läkare från TYKS som gör KUB på ÅHS.</p> <p>Samarbete med Folkhälsan, t.ex. doulaverksamhet och patientorganisationer, t.ex. infertilitet och endometrios för att utveckla verksamheten/förbättringsförslag.</p> <p>Att synliggöra vårt arbete och kvinnosjukdomar, vid behov genom kontakt med media.</p>	Ingen förändring.		

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	VP 2023
24 (23,5)	24 (23,5)	24 (23,5)	25 (25,0)	25 (25,0)

Ekonomisk översikt

Kontostruktur	Bokslut 2022 exkl Covid	Budget 2023 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2022 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2023 exkl Covid	Prognos 2023 exkl Covid	Budget avvikelse exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	2 521 417	2 388 836	1 341 835	1 402 378	2 583 200	-194 364
INTÄKTER	-402 952	-366 000	-156 745	-170 432	-410 000	44 000
DRIFTSKOSTNADER	2 924 369	2 754 836	1 498 580	1 572 810	2 993 200	-238 364
Personalkostnader	2 356 349	2 253 636	1 220 212	1 276 345	2 400 000	-146 364
Köpta tjänster	99 610	35 700	42 111	52 961	104 000	-68 300
Intern hyra	293 500	289 200	146 750	144 600	289 200	0
Material	164 605	171 300	82 551	91 808	190 000	-18 700
Inventarier och anskaffningar	7 336	5 000	3 991	4 147	7 000	-2 000
Övriga kostnader	2 969		2 965	2 949	3 000	-3 000

Barn- och ungdomskliniken

Ansvarsperson

Klinikchef Christian Johansson

Verksamhetsbeskrivning

Verksamheten omfattar somatisk öppenvård och avdelningsvård samt psykiatrisk öppenvård (BUP) för barn och ungdomar (0-17 år) och deras familjer. Till klinikens verksamhet hör även en öppenvårdsmottagning för ungdomar och unga vuxna upp till 25 år med ätstörningar (TREAT).

BUF-teamet (Barns Utveckling och Funktionshinder) är ett samarbetsteam där företrädare för barn- och ungdomskliniken, tillsammans med företrädare från paramedicinska mottagningen, utreder och behandlar barn med utvecklingsförseningar och funktionshinder.

Utmärkande för både den somatiska och psykiatriska vården för barn och ungdomar är att arbetet ofta kräver omfattande kontakt med barnets nätverk (t.ex. med familj, daghem och skola).

1-åriga verksamhetsmål

1. Det ÅHS gör

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
BUP - Kompetens och kompetenskartläggning Kompetenskartläggning av den nya personalen. Planera för kompetens som saknas.	På god väg. Kompetenskartläggningen kring ny personal som anställts ej hunnit färdigställas.		
BUP - Föräldrastödsprogram och kurser för barn/unga Utföra STRATEGI kurs 2 gånger per år. Utföra föräldrastödsgrupp för föräldrar till barn och unga med autism, ångest och depression. Utföra exekutiv färdighetsträningskurs samt social färdighetsträningskurs för barn och unga.	Pågår 4 stycken kurser under hösten 2023.		
BUP - Mottagningsköterska Rekrytera mottagningsköterska. Utforma tydliga direktiv för sjuksköterska att följa upp SSRI medicinering. Ombilda tjänst nr BAR 4107 som i dagsläge är en psykoanalyttjänst till sjuksköterska på grund av svårigheter att rekrytera psykoanalyttjänst och det ökade behovet av sjuksköterska på mottagningen.	Tjänsten ombildad, utannonserad. Intervjuer pågår.		
BARN- OCH UNGDOMSKLINIKEN - Läkarbemanning Minskat utnyttjande av korttidsvikarier.	Befintliga sjukhusläkares och specialiserande läkares meritering klargjord. Ny barnläkare startat sin tjänstgöring i juni och ytterligare en barnläkare i beråd att flytta till Åland. Antalet korttidsvikarier minskar successivt.		

BARN- OCH UNGDOMSMOTTAGNINGEN - Barnneurologi Utveckla stödfunktioner och uppföljning.	Kurs i neurologi slutförts av sjukskötare från avd/mottagning. En sjukskötare är med på patientbesöken tillsammans med barnneurolog. Nästa steg är att fundera hur en sköterskemottagning med inriktning på barnneurologi kunde se ut.	☐	☒
BARN- OCH UNGDOMSAVDELNINGEN - Kompetensutveckling Fler kompetenskort i TILDA.	SBAR kommunikationsmodell, Livopan gas.	☐	☒
BUP - Kartläggning av vårdprocesser Kartläggning av vårdprocesser samt kartläggning av vårdinsatser som saknas. Fler PM utformas, för bland annat autism.		☒	☒
BARN- OCH UNGDOMSMOTTAGNINGEN - Barnendokrinologi Utveckla behandlingen med tillväxthormon.	Inleds med skolning under våren 2022.	☐	☒
BARN- OCH UNGDOMSAVDELNINGEN - Sjukskötartjänster Aktivare fortgående, uppsökande rekrytering.		☐	☒

2. Det ÅHS är

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
BUF - Kliniköverskridande utvecklingsarbete Skapa en befattningsbeskrivning och anställa en habiliteringskoordinator tillsammans med primärvårdskliniken och medicinkliniken.	Habiliteringskoordinators anställning pågår och ansvaret flyttat till Paramedicin.	☐	☒

3. Hur ÅHS samarbetar med andra

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
BUP - Delta i planering och se över möjligheterna av en eventuell digital ungdomsmottagning Bistå med kunskap och handledning i processen genom deltagande i arbetsgrupp.		☒	☒
BARN- OCH UNGDOMSKLINIKEN - Samarbete med ÅUCS Utökat samarbete och resursutnyttjande avseende läkare och sjukskötare och gemensam kompetensutveckling.	Plan för kompletterande utbildning av sjukhusläkare för att få sin specialistlegitimation finns.	☐	☒
BARN- OCH UNGDOMSKLINIKEN - Utveckla Barnhus Utveckla Barnhus i samarbete med primärvården, KST, polisen och Åklagarmyndigheten.	Barnhuskommittens arbete slutfört och Chj har utarbetat ett vårdprogram för ÅHS (se bilaga).	☒	☒

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	VP 2023
35 (33,8)	35 (34,1)	35 (34,1)	35 (34,1)	35 (35,0)

Ekonomisk översikt

Kontostruktur	Bokslut 2022 exkl Covid	Budget 2023 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2022 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2023 exkl Covid	Prognos 2023 exkl Covid	Budget avvikelse exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	4 239 812	3 975 744	2 163 720	2 157 074	4 216 500	-240 756
INTÄKTER	-145 733	-180 000	-53 462	-100 267	-190 000	10 000
DRIFTSKOSTNADER	4 385 545	4 155 744	2 217 182	2 257 341	4 406 500	-250 756
Personalkostnader	3 178 768	3 264 744	1 667 158	1 618 015	3 100 000	164 744
Köpta tjänster	713 788	383 500	299 894	400 142	830 000	-446 500
Intern hyra	334 850	329 500	167 425	164 748	329 500	0
Material	134 499	169 400	69 764	64 477	129 000	40 400
Inventarier och anskaffningar	11 411	5 000	8 595	6 718	10 000	-5 000
Övriga kostnader	12 228	3 600	4 345	3 241	8 000	-4 400

Ögonkliniken

Ansvarsperson

Klinikchef Börje Lignell

Verksamhetsbeskrivning

Ögonkliniken arbetar utifrån ett teamarbete där all personal tillsammans verkar för att ögonpatienter ska omhändertas och behandlas på bästa sätt. Den medicinska grunden är att vi behandlar och diagnostiserar synhotande sjukdomar. Det betyder att exempelvis mer utseendemässiga hudförändringar, som inte påverkar synen, runt ögonen inte behandlas. Till verksamheten hör också synhabiliteringen som utprovar hjälpmedel för synskadade.

1-åriga verksamhetsmål

1. Det ÅHS gör

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Vårdprocess Patientenkät över bemötande och nöjdhetsgrad.			
Hjälpmedel Utveckla gemensamma kliniköverskridande processer vid förskrivning av hjälpmedel samt ta fram patientinformation som kan användas inom flera kliniker. I arbetsgruppen ingår representanter från paramedicin, ögonkliniken, öron/näsa/halskliniken.			
Recall Genom en stabil läkarbemanning minska eftersläpningen för planerade återbesök till 1 månad (jämfört med aktuell situation som är mer än 6 månader), samt göra det möjligt att behandla även icke-prioriterade remisser inom tiden för vårdgarantin.			
Läkarbemanning Att få full bemanning.			

2. Det ÅHS är

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Op-patienter Utrymmesbehovet för patienter gällande förberedelse inför/omhändertagande efter ögonoperation utvärderas och en plan för en bättre ändamålsenlighet görs upp.			
IVT på ögonmottagningen Ett stort projekt som påbörjats under 2022 och ska gå i drift 2023. Det kommer att påverka hela mottagningens processer och sätt att arbeta.			

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	VP 2023
6 (5,4)	6 (5,4)	7 (6,3)	7 (6,8)	7 (6,8)

Ekonomisk översikt

Kontostruktur	Bokslut 2022 exkl Covid	Budget 2023 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2022 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2023 exkl Covid	Prognos 2023 exkl Covid	Budget avvikelse exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	748 485	818 434	401 552	319 177	649 000	169 434
INTÄKTER	-128 547	-148 000	-72 282	-99 646	-156 000	8 000
DRIFTSKOSTNADER	877 032	966 434	473 834	418 823	805 000	161 434
Personalkostnader	473 669	517 934	257 757	213 874	406 000	111 934
Köpta tjänster	94 667	80 300	50 335	61 465	121 000	-40 700
Intern hyra	57 670	54 000	28 835	27 000	54 000	0
Material	243 454	309 200	134 082	112 147	217 000	92 200
Inventarier och anskaffningar	7 572	5 000	2 825	4 336	7 000	-2 000

Kommentar angående det ekonomiska läget

En läkare kort har minskat personalkostnader, ca 48.000 under föregående år.

En läkare 3-4 dagar i månaden har ökat köpta konsulttjänster.

Lm-kostnad fortfarande lägre på grund av färre IVT tillfälligt.

ÖNH-kliniken

Ansvarsperson

Klinikchef Dan Gustafsson

Verksamhetsbeskrivning

ÖNH utför diagnostik och behandling av sjukdomar i öron, näsa, hals och svalg samt struphuvud.

Verksamheten omfattar poliklinisk verksamhet på egen mottagning och kirurgiska ingrepp utförda i operationssal.

Patienter som opereras sköts dagkirurgiskt eller på kirurgavdelningen.

1-åriga verksamhetsmål

1. Det ÅHS gör

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Rekrytering Rekrytering av ÖNH specialister klar eller delvis klar.	1 specialist rekryterad, ytterligare 1st specialist eftersöks.	☐	☒
Hjälpmedel Utveckla gemensamma kliniköverskridande processer vid förskrivning av hjälpmedel samt ta fram patientinformation som kan användas inom flera kliniker. I arbetsgruppen ingår representanter från paramedicin, ögonkliniken, öron/näsa/halskliniken.		☐	☐

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	VP 2023
6(0,5)	7 (7,0)	7 (7,0)	7 (7,0)	7 (7,0)

Ekonomisk översikt

Kontostruktur	Bokslut 2022 exkl Covid	Budget 2023 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2022 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2023 exkl Covid	Prognos 2023 exkl Covid	Budget avvikelse exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	703 494	750 623	355 400	360 492	739 800	10 823
INTÄKTER	-61 018	-66 000	-27 434	-40 260	-66 000	0
DRIFTSKOSTNADER	764 512	816 623	382 834	400 751	805 800	10 823
Personalkostnader	283 391	527 923	140 810	165 669	380 000	147 923
Köpta tjänster	379 316	184 400	181 227	182 850	321 000	-136 600
Intern hyra	49 570	49 400	24 785	24 702	49 400	0
Material	40 889	49 900	25 045	26 657	50 400	-500
Inventarier och anskaffningar	11 345	5 000	10 967	874	5 000	0

Psykiatriska kliniken

Ansvarsperson

Klinikchef Sirpa Mankinen

Verksamhetsbeskrivning

Psykiatriska klinikkens uppgift är att erbjuda patienter som är i behov av specialistpsykiatrins insatser god och säker vård såväl inom öppen- som slutenvård. Kliniken ska samarbeta och ge konsultativt stöd till andra aktörer som ansvarar för patienter med psykisk ohälsa och lindrigare psykiatriska diagnoser. Beroendevård hör till kliniken för den delen det handlar om sjukvårdens ansvarsområde.

1-åriga verksamhetsmål

1. Det ÅHS gör

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
PSYKIATRISKA AVDELNINGEN - Implementering av modell Safe wards framskrider Safe wards - modellen har 10 steg.	Fortsätter.		
PSYKIATRISKA KLINIKEN - Intern fortbildningsplan för personalen är implementerat Kontinuerlig intern fortbildning stöder kompetens i verksamheten.	Basupplägg för planen under arbete.		
PSYKIATRISKA KLINIKEN - Patient har en vård-/rehabiliteringsplan som inkluderar mål för patientens egna insatser Uttalade mål som patienten själv ska sträva efter bidrar till bättre vårdresultat.	Tema på höstens utvecklingsdag.		
PSYKIATRISKA KLINIKEN - Studie för uppföljning av säkerhetsplaner är inlett Fr.o.m. 2022 upprättas säkerhetsplaner för patienter med förhöjd suicidrisk. Kvaliteten av säkerhetsplaner följs upp genom en studie som görs i samarbete med Linnéuniversitet, Kalmar.	Dialog fortsätter.		
PSYKIATRISKA ÖPPENVÅRDEN - Öppenvårdens telefontider är uppdaterade så att de motsvarar behovet. Klinikens tillgänglighet upplevs brista ur patientperspektivet och ur samarbetspartners perspektiv både externt och internt. Merarbete som otydligheten medför är resursförlust i verksamheten och behöver avvecklas.	Uppdaterat upplägg för tillgängligheten per telefon tagits fram, inlett.		
PSYKIATRISKA AVDELNINGEN - Övervakningsutrustning uppdateras motsvara behovet Kameraövervakning finns där det är motiverat och patientlarmsystem utreds.			
PSYKIATRISKA ÖPPENVÅRDEN - Personal utbildas i korttidsterapeutiskt arbetssätt (minst 2). Fortsatt arbete för att ha effektiv och evidensbaserade metoder i psykiatrisk vård på öppenvården. Möjlighet för att ordna fortbildningen på Åland för att flera sjukskötare kan delta utreds.	Fyra sjukskötare antagna till höstens utbildning.		

<p>PSYKIATRISKA KLINIKEN - Fortbildning i neuropsykiatriska funktionsnedsättningar är verkställd</p> <p>Två interna utbildningstillfällen ordnas för att höja personalens kunskap i att bemöta patienter med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.</p>	Planeras till hösten.		
<p>PSYKIATRISKA KLINIKEN - Fortbildning i ångesthantering/känsloreglering är verkställd</p> <p>Personalens kunskap i ångesthantering och känsloreglering förstärks genom interna utbildningar.</p>	Planeras till hösten.		
<p>PSYKIATRISKA KLINIKEN - Minst tre specialistläkar-årsresurs är anknuten till direkt patientvård</p> <p>Kliniken behöver en stabil läkarkompetens och -resurs så att kliniken tryggar psykiatrin på specialsjukvårdsnivå, kan stöda andra specialiteter och primärvård samt erbjuda för psykiatriska patienterna viktig kontinuitet.</p>	Specialist en kom inte, men en specialist kom upp i arbetstid motsvarande 25 %.		
<p>PSYKIATRISKA KLINIKEN - Kliniken har en modell för hänvisning till stöd och vård för patienter med alkoholriskbruk</p> <p>Rusmedelsbruk behöver beaktas och aktiva åtgärder vidtas för att stöda psykiatrisk vård samt för att förebygga ökad samsjuklighet.</p>	Ansvarsperson utsedd.		
<p>PSYKIATRISKA AVDELNINGEN - Enhetlig beslutsstöd används vid telefonrådgivningen</p> <p>Telefonlinje till avdelningen är öppet dygnet runt för patienter med psykiatrisk stödbehov. Beslutsstöd samt rutin för dokumentation behöver tas fram för att säkerställa patientsäker vård. Modellen är samtidigt förarbete vid arbete av utveckling av ÅHS-telefonrådgivning.</p>			

2. Det ÅHS är

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
<p>PSYKIATRISKA ÖPPENVÅRDEN - Sprututbytes organisatoriska placering är klarlagt</p> <p>Förutsättningar för överföring av sprututbytesverksamheten från psykiatrin till primärvården utreds.</p>	Utveckling behöver kopplas till samverkansavtalsgruppen, som inte har kommit igång.		
<p>PSYKIATRISKA ÖPPENVÅRDEN - Upplägg för allmänsjukhuspsykiatrin inom ÅHS är framtaget</p> <p>Förväntningar finns att psykiatrin ska erbjuda psykosociala tjänster till patienter på andra specialområden samtidigt som kliniker har olika lösningar för psykosociala tjänster för patienter.</p>	Ny psykolog tillträder från hösten --> kartläggning under hösten.		
<p>PSYKIATRISKA AVDELNINGEN - Tillnyktringsverksamhet är implementerat</p> <p>Tillnyktringsverksamhet inleds som ny verksamhetsform</p>	TNV inlett från årsskiftet. Uppföljning med personalen samt i möten med samarbetspartner pågår.		

3. Hur ÅHS samarbetar med andra

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
<p>PSYKIATRISKA KLINIKEN - Patienter med substansbrukssyndrom, skadligt bruk och beroende, har en vård- och rehabiliteringsplan med samordnade insatser</p>	Samarbetsmöten inledda.		

Psykiatrin deltar i arbetsgruppen enligt samverkansavtal mellan ÅHS och KST i syfte att ta fram en ur patientperspektivet fungerande samverkan och arbetsfördelning mellan ÅHS och KST.			
PSYKIATRISKA KLINIKEN - Psykiatrins ansvarsområde beträffande krishjälp är tydligt Psykiatrin deltar i arbetsgruppen enligt samverkansavtal mellan ÅHS och KST för att förtydliga definitioner och få en samsyn kring begreppet kris samt klargöra vilket ansvar ÅHS psykiatrin har i förhållande till krissituationer.	Arbetsgruppen har inte blivit sammankallad.		
PSYKIATRISKA ÖPPENVÅRDEN - Patient med psykiatriskt sjukdomstillstånd med nedsatt funktionsförmåga får samordnade insatser Psykiatrin deltar i arbetsgruppen enligt samverkansavtal mellan ÅHS och KST för att utveckla samverkan för samordnad individuell vård- och rehabiliteringsplan (KST - ÅHS psykiatrin) för patienter med psykiatrisk funktionsnedsättning.	Dialog genom regelbundna samarbetsmöten fortsätter.		
PSYKIATRISKA ÖPPENVÅRDEN - Modell för samarbete med KST för patienter med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar är framtaget Kommunikation mellan vården och socialvården är avgörande för att patientens/klientens vård- och stödbehov kan tillgodoses.			

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	VP 2023
68 (65,3)	68 (66,5)	62 (60,5)	61 (60,5)	61 (60,0)

Ekonomisk översikt

Kontostruktur	Bokslut 2022 exkl Covid	Budget 2023 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2022 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2023 exkl Covid	Prognos 2023 exkl Covid	Budget avvikelse exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	4 504 510	5 441 822	2 452 113	2 243 584	4 479 900	961 922
INTÄKTER	-982 712	-153 000	-412 716	-477 339	-760 000	607 000
DRIFTSKOSTNADER	5 487 222	5 594 822	2 864 829	2 720 924	5 239 900	354 922
Personalkostnader	3 931 964	4 076 522	2 100 068	1 955 841	3 695 000	381 522
Köpta tjänster	229 793	189 800	102 802	112 751	231 000	-41 200
Intern hyra	1 200 520	1 178 300	600 260	589 152	1 178 300	0
Material	116 144	133 200	60 830	62 966	128 600	4 600
Inventarier och anskaffningar	8 801	7 000	869	213	7 000	0
Övriga kostnader		10 000				10 000

AN-OP-IVA kliniken

Ansvarsperson

Klinikchef Runo Härgestam

Verksamhetsbeskrivning

Anestesi-operation-intensivvårdskliniken ansvarar för operationsverksamhet, instrumentvård och intensivvård. Operationsavdelningen är en service-enhet som skapar förutsättningar för akut och elektiv operationsverksamhet. Olika enheter inom avdelningen samarbetar för att erbjuda högkvalificerad service i enlighet med moderna krav på kunskap, säkerhet och utrustning.

Personal från Anestesi och Operationsenheten är delaktig vid traumalarm och allvarliga händelser på akutmottagningen och övriga sjukhuset.

Intensivvårdsavdelningen vårdar patienter med allvarlig, ibland livshotande svikt i vitala organ men bemannar också uppvaksavdelningen.

Instrumentvårdsavdelningen ansvarar för rengöring, sterilisering och funktionskontroll av operationsinstrument och känslig undersöknings-utrustning för alla enheter inom ÅHS.

1-åriga verksamhetsmål

1. Det ÅHS gör

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Skapa studieplatser Behov av platser för fortbildning och förberedelsearbete har ökat. Platser på operationsavdelningen skall därför tillskapas.		●	●

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	VP 2023
49 (46,3)	50 (48,6)	51 (49,6)	51 (49,6)	51 (49,6)

Ekonomisk översikt

Kontostruktur	Bokslut 2022 exkl Covid	Budget 2023 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2022 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2023 exkl Covid	Prognos 2023 exkl Covid	Budget avvikelse exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	4 993 218	4 888 655	2 715 213	2 757 718	5 152 600	-263 945
INTÄKTER	-244 865	-372 000	-43 171	-152 509	-300 000	-72 000
DRIFTSKOSTNADER	5 238 083	5 260 655	2 758 384	2 910 227	5 452 600	-191 945
Personalkostnader	3 975 898	4 092 705	2 132 816	2 237 491	4 130 000	-37 295
Köpta tjänster	161 627	73 700	78 310	88 987	176 300	-102 600
Intern hyra	401 730	395 300	200 865	197 652	395 300	0
Material	634 118	692 150	326 183	372 295	726 000	-33 850
Inventarier och anskaffningar	34 053	6 800	20 210	13 803	25 000	-18 200
Övriga kostnader	30 656					

Laboratorieenheten

Ansvarsperson

Laboratoriechef Christian Jansson

Verksamhetsbeskrivning

Laboratoriet är en serviceenhet inom ÅHS som erbjuder den laboratorieservice som behövs för att dygnet runt kunna ge högkvalitativ hälso- och sjukvård till varje enskild ålänning.

1-åriga verksamhetsmål

1. Det ÅHS gör

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
<p>Bemanning Inom några år går ett flertal laboratorieskötare i pension. Det finns idag stor brist på laboratorieskötare, vilket gör att det kommer att bli svårt att få tag i vikarier. Detta ger en ökad belastning på nuvarande personal. Laboratoriet jobbar aktivt för att optimera personalresurserna så att alla delområden har en kompetent bemanning. Laboratoriet jobbar aktivt med rekrytering av personal. Laboratoriet jobbar för att öka trivseln på laboratoriet.</p>	De öppna tjänsterna är fortfarande obesatta.		
<p>Kvalitet Laboratoriet fortsätter med sitt kvalitetsarbete för att bibehålla sin nuvarande ackreditering och arbetar samtidigt för en utvidgad ackreditering. Laboratoriet tar i bruk programmet TILDA för att bättre kunna följa upp personalens kompetens.</p>	FINAS granskade laboratoriets verksamhet i juni. Rapport kommer senare.		
<p>Kvalitet Laboratoriet gör det möjligt för personal att hospitera på externa laboratorier.</p>	Personal har varit på kortare hospitering på ÅUCS, dels på mikrobiologin och dels på neurofysiologin.		

2. Det ÅHS är

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
<p>Svar från externa laboratorier. Den största delen av alla svar som kommer från externa laboratorier tas idag emot via fax. Laboratoriet arbetar för att istället få alla svar i elektronisk form. Det ger snabbare och säkrare svar.</p>	CGM som är leverantör av Analytix har kontaktats för att reda ut möjligheterna att ta emot svar från externa laboratorier.		
<p>Verksamhetsförändring Provtagningen vid Godby hälsocentral flyttar till laboratoriet vid centralsjukhuset.</p>	Att flytta provtagningen från Godby hälsocentral är inte mera aktuellt.		
<p>Verksamhetsförändring Ansvaret för obduktionsverksamheten bör utredas och flyttas till de enheter som har praktiskt arbete kring själva obduktionsverksamheten.</p>	Detta ärende har ännu inte diskuterats med chefsläkaren. Vi väntar tills ny förvaltningsöverläkare har blivit tillsatt.		

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	VP 2023
23 (22,4)	23 (22,4)	23 (22,8)	23 (22,8)	23 (22,8)

Ekonomisk översikt

Kontostruktur	Bokslut 2022 exkl Covid	Budget 2023 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2022 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2023 exkl Covid	Prognos 2023 exkl Covid	Budget avvikelse exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	3 445 149	3 496 245	1 722 172	1 893 422	3 657 300	-161 055
INTÄKTER	-39 302	-54 000	-16 233	-13 111	-32 000	-22 000
DRIFTSKOSTNADER	3 484 451	3 550 245	1 738 405	1 906 533	3 689 300	-139 055
Personalkostnader	1 329 313	1 368 145	712 506	743 615	1 375 000	-6 855
Köpta tjänster	1 223 041	1 265 600	554 075	656 689	1 352 000	-86 400
Intern hyra	132 760	132 300	66 380	66 150	132 300	0
Material	788 246	779 200	404 275	439 646	825 000	-45 800
Inventarier och anskaffningar	11 090	5 000	1 169	433	5 000	0

Kommentar angående det ekonomiska läget

Kostnaderna för covid har minskat avsevärt.

Prognosen visar att laboratoriet överstiger budget för "Köpta tjänster" med ca 7% (86 400€). Orsaken till detta är till en stor del att antalet prov som skickas till externa laboratorier har jämfört med 2022 ökat med ca 9%. Då kostnaderna samtidigt har ökat betydligt för dessa prov så ligger kostnaderna för "bortskickeprov" hela 13% (66 000€) högre än 2022. Ytterligare har det under året gjorts en del utvecklingsarbete med laboratorieprogrammet Analytix som kostat ca 30 000€, vilket tillsammans med "bortskickeproven" gör att "köpta tjänster" överstiger budget.

Prognosen visar att materialkostnaderna överstiger budget med ca 9% (45 800€). Materialkostnaderna utgörs till största del av kostnaderna för kemikalier. Kemikalierna ligger nu klart högre än 2022, vilket är ett resultat av förhöjda priser.

Radiologiska kliniken

Ansvarsperson

Klinikchef Kristian Eriksson

Verksamhetsbeskrivning

Att erbjuda radiologiska undersökningar, utredningar och behandlingar både akut och elektivt.

1-åriga verksamhetsmål

1. Det ÅHS gör

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Screening av bröstcancer - MRT av bröst MRT av bröst kommer att erbjudas åt kvinnor mellan 45 och 69 år som deltagit i screeningen och som har mammografiskt täta bröst. Utvidgning av försöket från 2022. Utvärdering kommer att göras i slutet av år 2023	c 2 % av kvinnorna inbjuds till kompletterande MRT-undersökning. Materialet är tillsvidare för lite för att analyseras närmare, men vi kommer att fortsätta med detta även år 2023.		
Uppföljning av den externa auditeringen Åtgärder och förbättringar med anledning av den externa auditeringen som är utförd i december 2022.	Auditeringen kommer att genomföras i december 2022 och åtgärderna med anledning av denna kommer i huvudsak att göras under år 2023.		
Den interna auditeringen fortgår Till den lagstadgade auditeringen hör regelbundna kvalitetskontroller av den egna verksamheten.	Den interna auditeringen fortgår planenligt. Inspektion från Strålsäkerhetscentralen kommer att ske 11/22.		
Prioritering och utvärdering av radiologiska remisser I samarbete med i första hand de största klinikerna analyseras nuläget och förbättringar införs stegvis. Målet är att minska antalet underökningar på jourtid med 5 % och totalt med 2 %. I praktiken innebär detta en inbesparing.			
Strålskyddsutbildning för alla remitterande läkare Strålskyddsutbildningen har under flera år varit otillräcklig och uppfyller inte lagens krav. Systematiska utbildningsinsatser inleds under år 2023.			

MRT av bröst kommer att erbjudas åt kvinnor mellan 45 och 69 år som deltagit i screeningen och som har mammografiskt täta bröst. Utvidgning av försöket från 2022. Utvärdering kommer att göras i slutet av år 2023.

2. Det ÅHS är

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Kvalitetsdokument i Omnia Starta upp arbetet med att införa alla kvalitetsdokument i Omnia plattformens processverktyg, för att på ett strukturerat sätt arkivera dokument, mätningar och protokoll. Samtidigt blir dessa dokument tillgängliga för hela personalen.	Arbetet fortgår.		
Trivsel på arbetsplatsen Uppföljning av Kiva Q. Förbättringsarbete pågår med anledning av resultaten i Kiva Q enkäten, som tyder på minskad trivsel på arbetsplatsen.			

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	VP 2023
15 (15,0)	15 (15,0)	16 (15,0)	16 (15,0)	17 (16,0)

Ekonomisk översikt

Kontostruktur	Bokslut 2022 exkl Covid	Budget 2023 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2022 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2023 exkl Covid	Prognos 2023 exkl Covid	Budget avvikelser exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	1 708 501	1 744 846	818 545	866 527	1 752 100	-7 254
INTÄKTER	-128 188	-131 000	-63 440	-69 903	-131 000	0
DRIFTSKOSTNADER	1 836 689	1 875 846	881 985	936 430	1 883 100	-7 254
Personalkostnader	994 097	1 160 146	507 982	525 690	1 023 000	137 146
Köpta tjänster	561 122	429 500	239 723	274 121	582 200	-152 700
Intern hyra	183 070	179 900	91 535	89 952	179 900	0
Material	87 510	100 300	42 607	46 667	93 000	7 300
Inventarier och anskaffningar	9 543	5 000	137		5 000	0
Övriga kostnader	1 347	1 000				1 000

Kommentar angående det ekonomiska läget

Ökade personalkostnader på grund av löneökningar, till en del retroaktiv utbetalning.

Ökade kostnader för serviceavtal. Orsaken utreds tillsammans med controller.

Ökade kostnader för serviceavtal Q2. Höga konsultkostnader.

Sjukhusapoteket

Ansvarsperson

Ilona Ettanen-Valkamaa, sjukhusapotekare

Verksamhetsbeskrivning

Sjukhusapoteket ansvarar för läkemedelsförsörjningen inom ÅHS. Följande ansvarsområden ingår i sjukhusapotekets verksamhet:

1. övervaka att läkemedelslagstiftningen följs
2. läkemedelsbeställningar och anskaffning från partihandeln
3. lagring av läkemedel och kontroll av läkemedelslager
4. obligatorisk lagring av läkemedel och basläkemedelsurval
5. förvaring och uppföljning av konsumtion av läkemedel som förutsätter särskilda lagerförhållanden eller särskild bokföring
6. läkemedelsinformationen
7. specialtillstånd för läkemedel (läkemedel som inte är registrerade i Finland)
8. läkemedelstillverkning och iordningställande av cytostatika i bruksfärdigt skick
9. rådgivning kontroll och granskning av förvaring och handläggning av läkemedel på enheterna – i vilket ingår inspektioner, lagstadgade
10. Avdelningsfarmaci: Utveckling och tillämpning av säker läkemedelsbehandling, utbildningar till vårdpersonal

Planeringsperiod 2023-2025

Sjukhusapotekets viktigaste mål för perioden 2023-2025 är att byta lagerprogrammet Abilita till ett modernare lagerprogram som ska ge möjlighet att modernisera arbetet och säkra läkemedelsbehandlingen inom ÅHS. Ett annat stort utvecklingsområde är att utöka verksamheten i sjukhusapoteket renrum. Målet är att utöka den sterila läkemedelstillverkningen på sjukhusapoteket för att effektivt använda de resurser som finns och för att förbättra läkemedelssäkerheten inom ÅHS. Utveckla avdelningsfarmaci och läkemedelstransporter är också ett mål under perioden.

1-åriga verksamhetsmål

1. Det ÅHS gör

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Resursoptimering Genom en förstärkning av resurseringen av läkemedelstekniker kan sjukhusapotekets resurser användas mera optimalt.	Sjukhusapoteket har haft läkemedelstekniker vikarie under tiden 17.4.-30.6.2023.		
Starta/öka verksamheten i det aseptiska tillverkningsutrymmet för att tillverka aseptiska läkemedelsprodukter Öka verksamheten i det aseptiska tillverkningsutrymmet för att tillverka sterila ex-tempore läkemedel. Börja tillverka EDA sprutor till BB/gyn avdelningen och eventuellt börja tillverka smärtekassetter till andra enheter.	Tillverkningen av EDA sprutor till BB/Gyn avdelningen fortsätter. Under Q2 har sjukhusapoteket tillverkat 7 satser EDA-sprutor. Dessutom har sjukhusapoteket tillverkat 9 satser serumögondroppar.		

Utveckling av avdelningsfarmaci Analys av nuläge, samla in erfarenhet från nuvarande tjänster. Kartlägga behovet och viljan till de kommande åren.	Analys av nuläge har påbörjats.		
Kvalitetssäkring av läkemedelstransporter Validera kyltransportlådor. Vid behov inskaffa nya transportlådor.	Vi har inte hunnit arbeta med saken under Q2.		

2. Det ÅHS är

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Upphandling av nytt lagerprogram Upphandling av lagerprogrammet samt plan för ibruktagande av det upphandlade systemet	Upphandling har varit annonserad t.o.m. 5.6.2023. ÅHS har inte ännu fattat beslut i upphandlingen.		
Digitalisera dokumenthantering Ta i bruk dokumenthanteringssystemet.	Vi har deltagit i grundintroduktion till systemet.		
Beredskapsplan och riskhanteringsplan Kartlägga risker i verksamheten och göra plan för hantering. Utarbeta beredskapsplan för sjukhusapoteket. Delta vid behov i beredskapsplanering inom hela organisationen.	Vi har inte hunnit arbeta med saken under Q2.		

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	VP 2022	VP 2023
9 (8,8)	9 (9,0)	10 (10,0)	10 (10,0)	10 (10,0)

Ekonomisk översikt

Kontostruktur	Bokslut 2022 exkl Covid	Budget 2023 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2022 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2023 exkl Covid	Prognos 2023 exkl Covid	Budget avvikelse exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	898 532	965 059	502 560	545 657	974 900	-9 841
INTÄKTER	-55 354	-35 000	-17 102	-7 164	-35 000	0
DRIFTSKOSTNADER	953 885	1 000 059	519 662	552 821	1 009 900	-9 841
Personalkostnader	528 380	584 259	260 760	298 019	590 000	-5 741
Köpta tjänster	159 814	127 000	125 037	92 056	130 000	-3 000
Intern hyra	117 230	116 900	58 615	58 452	116 900	0
Material	106 663	138 900	51 787	65 149	130 000	8 900
Inventarier och anskaffningar	7 021	3 000	209		3 000	0
Övriga kostnader	34 777	30 000	23 253	39 144	40 000	-10 000

Kommentar angående det ekonomiska läget

Varutransportkostnader har varit högre än budgeterat. 2500 euro för akuta läkemedelsleveranser från fastlandet. Liten kostnadsökning i de dagliga läkemedels leveranskostnaderna. Kostnader för gasleveranserna i samma nivå som 2022 (6500 euro/Q2).

Övriga köpta tjänster: Kostnader för analys av medicinska gaser (isolerings utrymmen).

Hyra och leasing för utrustning: Kostnader för gasflaskor högre än budgeterat.

Övriga kostnader: Läkemedel som blivit gamla i sjukhusapotekets lager, ca 39 000 euro. T.ex. följande produkter har orsakat större kostnader: Cofact, Daptomycin, Dopmin, Haemate, Praxbind, Digifab.

Vårdchefens enhet

Ansvarsperson

Vårdchef Pia Hollsten-Friman

Verksamhetsbeskrivning

Vårdchefens enhet ska leda och utveckla vårdarbetet och dess funktioner inom ÅHS. Till enhetens uppgifter hör bl.a. att eftersträva effektiv och ändamålsenlig resursanvändning, att planera och ordna vårdpersonalens kompetensutveckling så att den stöder direkt patientarbete, att utveckla kvalitén på vårdarbete samt ansvara för organisering av studerandehandledning.

Kompetensutveckling ska följa ÅHS strategiska målsättningar, stöda patientsäker vård och gott bemötande som beaktar patientens rättigheter. Vidare ska ÅHS både för att uppmuntra vårdpersonal att utveckla sig samt för att behålla kompetent personal, ha möjligheter till karriärutveckling inom klinisk vård. Samarbete med sjukhus i närregioner i form av hospiteringar, benchmarking och utveckling av kliniska färdigheter för personalen för ÅHS.

Planeringsperiod 2023-2025

För att stöda effektiv användning av befintlig vårdpersonalresurs inom ÅHS bör vårdtyngdsmätning införas.

Det kliniköverskridande samarbetet och resursanvändningen stärks. Samarbetet mellan ÅHS verksamhet och KST och primärkommunerna utvecklas.

Enhetens resurser och fokusområden utvärderas.

1-åriga verksamhetsmål

1. Det ÅHS gör

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Plan för ibruktagande av vårdtyngdsmätning Uppdaterar tidigare plan för införande av vårdtyngdsmätning.	Behovet av vårdtyngdsmätning utrett och även att det inte ingår i kommande VIS.		
Öka vårdpersonalens kunskap inom vårdetik Minst två föreläsningar arrangeras för vårdpersonalen. Påbörjas våren 2023. En tredjedel av vårdpersonalen har genomfört nätbaserad tentamen om etik.	Blir hösten 2023. Planering pågår inför det.		
Fortsatt kartläggning av behovet av masterutbildning i avancerad klinisk omvårdnad och sjukskötares recept förskrivningsrätt Fortsätter kartläggning av behovet tillsammans med verksamheterna och godkänner utbildning enligt behovsprövning i första hand inom primärvården.	Utredning pågår inom primärvården, speciellt med inriktning receptförskrivning.		

2. Det ÅHS är

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Organisatorisk plan för vårdchefens enhet Planen godkänns och verkställs	Pågår.		
Utbildning i projektledning Val av lämplig utbildning inom projektledning, utbildning påbörjas för delar av vårdchefens enhet.	En person har redan gått utbildningen och de övriga planeras till hösten.		

3. Hur ÅHS samarbetar med andra

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Utsedd och fungerande styrgrupp En tillsatt övergripande styrgrupp med representanter för ÅLR, KST, ÅHS och kommunerna med ansvar och mandat för det fortsatta arbetet med samverkansavtalen.	Finns en tillsatt styrgrupp som haft några möten.		
Utveckla VUF och handledarrollen I samråd med vårdutbildningarna utveckla VUF och handledarrollen.			

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	VP 2023
6 (6,0)	7 (7,0)	8 (7,0)	10 (6,5)	9 (9,0)

Ekonomisk översikt

Kontostruktur	Bokslut 2022 exkl Covid	Budget 2023 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2022 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2023 exkl Covid	Prognos 2023 exkl Covid	Budget avvikelse exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	641 826	802 135	335 918	397 840	753 100	49 035
INTÄKTER	-51 691	-50 000	-27 134	-20 680	-50 000	0
DRIFTSKOSTNADER	693 517	852 135	363 052	418 520	803 100	49 035
Personalkostnader	563 616	548 035	299 588	304 064	570 000	-21 965
Köpta tjänster	100 924	268 000	49 519	80 587	184 000	84 000
Intern hyra	19 140	19 100	9 570	9 552	19 100	0
Material	9 532	15 000	4 278	4 322	10 000	5 000
Inventarier och anskaffningar	306	2 000	97	19 995	20 000	-18 000

HSD

Ansvarsperson

Hälso- och sjukvårdsdirektör Jeanette Pajunen

Verksamhetsbeskrivning

Hälso- och sjukvårdsdirektörens enhet med förvaltningskansliet ansvar för styrelsearbetet, ledningsgruppens arbete, arbete med kommunikations- och informationsfrågor samt samordning av arbete i relation till verksamheterna.

1-åriga verksamhetsmål

1. Det ÅHS gör

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Extern kommunikation Ökat fokus på att förmedla resultatet av pågående verksamhetsutveckling.	I veckobreven informeras regelbundet om resultat och utvecklingsprojekt. Arbetet fortgår.		
Säkerhet Kartläggning av behov gällande passersystem har gjorts.	Projektet pågår. Förseningar pga. resursbrist.		

2. Det ÅHS är

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Digitalisering inom förvaltningen Nya arbetssätt är inkörda och slutanvändarna kan använda systemet.	Offertförfrågan godkänd. Införandedelen startar.		
Digitalisering i vården Den första versionen av Mina sidor (patientportalen) utvärderas. Digitala mottagningar utvärderas.	Arbetet med patientportalen pågår men arbetstakten begränsas av brist på resurser, både internt och externt. Lansering sker tidigast sista kvartalet 2023. Digitala mottagningar används men i begränsad skala. En viss utvärdering är gjord. Mer omfattande utvärdering sker vid senare tillfälle.		
Rekrytering Kartlägga och omfördela/förstärka resurserna gällande rekrytering. Ta fram en plan i samarbete med personalavdelningen för rekrytering av olika personalgrupper.	Omorganisering av resurser pågår. HR-chefs rekryteringen avbröts på våren, utannonsering på nytt i september.		

3. Hur ÅHS samarbetar med andra

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Patientråd Utvärdering av processen kring patientrådet samt rådets förutsättningar och resultat. Aktivt arbete med att utveckla dialogen mellan ÅHS och handikappförbundet i syfte att hitta ett systematiskt sätt att tillvarata erfarenheter från patientgrupper.	Utvärderingen är gjord. Dialogmöte med handikappförbundet och medlemsföreningarna har ordnats. Ett försök inleds med att förbundet/föreningarna samlar sina åsikter/förslag och lämnar till ÅHS i september varje år.	●	●

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	VP 2023
4 (4,0)	4 (4,0)	5 (5,0)	5 (5,0)	4 (4,0)

Ekonomisk översikt

Kontostruktur	Bokslut 2022 exkl Covid	Budget 2023 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2022 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2023 exkl Covid	Prognos 2023 exkl Covid	Budget avvikelse exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	2 357 130	2 921 132	1 294 820	1 333 452	2 852 000	69 132
INTÄKTER	22 577	-5 000	-351	-1 210	-5 000	0
DRIFTSKOSTNADER	2 334 553	2 926 132	1 295 171	1 334 662	2 857 000	69 132
Personalkostnader	380 609	513 932	220 468	249 320	496 000	17 932
Köpta tjänster	432 994	386 500	288 547	286 477	450 000	-63 500
Intern hyra	23 300	160 700	11 650	11 352	160 700	0
Material	30 572	35 000	7 544	8 285	30 000	5 000
Inventarier och anskaffningar	50 077	20 000	32 657	5 223	20 000	0
Övriga kostnader	310		310	107	300	-300
Avskrivningar	1 416 690	1 810 000	733 995	773 897	1 700 000	110 000

Personalenheten

Ansvarsperson

Personalchef Terese Åsgård

Verksamhetsbeskrivning

Personalavdelningen

Företräder ÅHS som arbetsgivaren i frågor som rör personalens anställningsvillkor och stöder organisationen i dessa frågor. Vidare ingår handläggning av lönetillägg, uppgörande av personalbokslut, friskvård och personalundersökningar samt organisering av arbetarskyddet. Administration av personalens företagshälsovård och sjukvård på allmän läkarnivå ingår i uppdraget. Personaladministrativa processer samt systemförvaltning av löne- och personaladministrativa system hanteras vid avdelningen.

Löneavdelningen

Sköter ÅHS löneadministration samt andra personaladministrativa uppgifter. Avdelningen sköter anmälningar av utbetalda löner och ersättningar till Inkomstregistret, betalning av arbetsgivaravgifter och ansökningar om dagpenning.

Planeringsperiod 2023-2025

Personalenhetens verksamhetsområde som hittills i huvudsak omfattat arbetsgivarrepresentation, anställningsvillkor och löneadministration utvidgas till att också omfatta hr-arbete med fokus på kompetensförsörjning. Enhetens resurser förstärks med hr-strategisk kompetens. Stödet till kliniker/enheter i hr-frågor och samordningen av ÅHS hr-arbete utökas. Det nya personal- och löneadministrativa systemet Unit4 som togs i bruk 2021 ger chefer och övrig personal möjlighet att sköta personaladministrativa ärenden digitalt. Under planperioden kommer personalenheten att fortsätta fokusera på att systemets olika funktioner tas i bruk fullt ut, utveckling av processer och användarstöd. En tjänst som systemförvaltare hr och lön inrättas.

Under hösten 2023 arrangeras arbetarskyddsval för perioden 2024-2027. Medarbetarenkäten KivaQ (nr 4) genomförs i slutet av 2023.

1-åriga verksamhetsmål

1. Det ÅHS gör

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
<p>Kompetensförsörjning (rekrytering och attraktionskraft)</p> <p>Personalenhetens resurser förstärks med hr-strategisk kompetens. Arbetsfördelning och ansvarsområden inom personalenhetens ses över och omfördelas vid behov för att optimera enhetens möjlighet att möta organisationens behov av stöd.</p>	<p>Reglementet har ändrats. Personalenhetens (från hösten HR-enheten) ansvarsområde utvidgas. Tjänsten som personalchef ändras till HR-chef med huvudsaklig inriktning på kompetensförsörjning. Ansvaret för anställningsvillkor och andra arbetsgivarärenden överförs till tillfällig tjänst som avtals- och lönespecialist.</p>		
<p>Kompetensförsörjning (rekrytering och attraktionskraft)</p> <p>Rekryteringen av personal prioriteras. Kartläggning och utvärdering av hur ÅHS rekryterar personal görs. Därefter påbörjas framtagandet av en rekryteringsstrategi som klargör processer, metoder och verktyg samt</p>	<p>Påbörjas när ny HR-chef tillträtt tjänsten.</p>		

gränsdragningen mellan decentraliserade och centraliserade skeden i rekryteringsarbetet.

2. Det ÅHS är

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
<p>Effektiva och säkra digitala personal- och löneadministrativa processer. Årsklocka och ansvarsfördelning för semesteradministrationen tas fram.</p>	Semesteradministrationen har digitaliserat. Sammanfattande dokumentation kring semesterregelverket och planeringsförutsättningar samt utbildning för chefer återstår.		
<p>Tidsplanerings- och redovisningssystem På grund av att nuvarande programversion av flex- och tidsregistreringssystemet med kort varsel kommer att upphöra under året behöver fokus ligga på att ta i bruk ett ersättande system. Arbetet med att utreda möjligheten att ta i bruk tidsplaneringssystemet Titania för planering och administration av läkarnas arbetstider och arbetstidsersättningar påbörjas.</p>	Upphandling av nytt tidsredovisningssystem har genomförts.		
<p>Effektiva och säkra digitala personal- och löneadministrativa processer. Pappersblanketter avskaffas successivt och digitala formulär (blanketter) för olika personaladministrativa ärenden finns i stället tillgängliga i Unit4.</p>	Pågår.		
<p>Effektiva och säkra digitala personal- och löneadministrativa processer. Digital ansökan om tjänsteresor och utbildning samt reseräkningar tas i bruk.</p>	Pågår.		
<p>Effektiva och säkra digitala personal- och löneadministrativa processer. Löneavdelningen utarbetar riktlinjer för nivån på kontroller i löneadministrationens olika skeden.</p>	Har ännu inte påbörjats.		

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	VP 2023
12 (12,0)	9 (9,0)	9 (9,0)	9 (9,0)	10 (10,0)

Ekonomisk översikt

Kontostruktur	Bokslut 2022 exkl Covid	Budget 2023 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2022 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2023 exkl Covid	Prognos 2023 exkl Covid	Budget avvikelse exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	1 030 343	1 344 091	574 755	557 877	1 035 600	308 491
INTÄKTER	-146 344	-120 000	122	427	-146 000	26 000
DRIFTSKOSTNADER	1 176 686	1 464 091	574 633	557 451	1 181 600	282 491
Personalkostnader	587 339	700 491	301 591	290 727	585 000	115 491
Köpta tjänster	479 805	649 100	234 659	231 196	482 000	167 100
Intern hyra	67 270	67 000	33 635	33 498	67 000	0
Material	41 742	42 500	4 385	1 748	42 300	200
Inventarier och anskaffningar	157	5 000	157	218	5 000	0
Övriga kostnader	374		206	64	300	-300

Ekonomienheten

Ansvarsperson

Ekonomichef Ulrika Österlund

Verksamhetsbeskrivning

Ekonomienheten består av följande områden och fungerar som stödfunktion till hela ÅHS organisation:

Ekonomiavdelningen ansvarar för redovisning, bokslutsunderlag, kontroll av betalningsunderlag som betalningsförbindelser och beslut, ersättningsansökningar till FPA och försäkringsbolag, statistikföring av vård utanför Åland per patient, fakturor, högkostnadsskydd, gränsöverskridande vård samt systemförvaltning.

Verksamhetsstyrningen ansvarar för budgetering, budgetuppföljning, prognoser, kostnadsberäkningar, verksamhetsstatistik, specialrapporter, uppföljning av nyckeltal, samt systemansvar för ett antal system.

Information/växeln sköter om växeluppgifter, information, passerkort för personalen, förändringar gällande telefoni, konferensbokningar samt hantering av aktivkort för e-recept.

1-åriga verksamhetsmål

1. Det ÅHS gör

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
VERKSAMHETSSTYRNINGEN - God information och kommunikation inom gruppen Regelbundna möten. Dela information. Varva distansmöten och fysiska möten.	Controllers har fysiska möten varje månad och vid behov. Digitala möten sker i olika konstellationer regelbundet.		

2. Det ÅHS är

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
VERKSAMHETSSTYRNINGEN - Aktivt deltagande i VIS projektet gällande ekonomi och statistik Arbetet sker utgående från projektledningens uppdrag och tidsplan	Arbetat enligt tidsplan.		
VERKSAMHETSSTYRNINGEN - Säkra kunskapsöverföringen i gruppen genom backup Arbeta med att säkra och utarbeta backup för kritiska arbetsmoment. Även utarbeta nivåer av backup.	Kritiska arbetsmoment är genomgångna och dokumenterade i en årsklocka. Arbetet fortsätter.		
INFORMATION/VÄXELN - Skapa nya effektiva processer mha av det nya telefonisystemet. Aktivt delta i införandet av nytt telefonsystem.	Fortsätter förbättringsarbetet.		
VERKSAMHETSSTYRNINGEN - Påbörja projektet förnyad fullkostnadsmodell Tillsammans med extern expertis formulera projektet, kartlägga organisationens olika behov och beskriva de förändringar som behövs i modellen samt integrationer till datalager och datalagrets källor.	Ej påbörjat.		

<p>VERKSAMHETSSTYRNINGEN - Tillgänglig verksamhetsstatistik för organisationen Rensa och säkerställa apparna i Power BI. Erbjud riktade genomgångar och skolningar.</p>	Intensifiera skolning och utbildning enligt de förutsättningar som finns.		
<p>VERKSAMHETSSTYRNINGEN - Påbörja och utvärdera riskmodulen i Hypergene Kopplat till effektivitetsrevisionens rekommendation att införa en metodik för intern kontroll för stödfunktionerna i ÅHS</p>	Arbetet med att skapa en metodik för intern kontroll där riskbedömning, riskvärdering, riskidentifiering och riskhantering ingår som en del av ÅHS styrmodell är påbörjat.		
<p>VERKSAMHETSSTYRNINGEN - Stöda centrallagret i utvecklandet av lagersystemets ekonomiprocesser Säkerställa att ekonomiprocesserna i lagersystemet fungerar enligt plan samt att överföring och avstämning mellan lager och ekonomisystem fungerar. Deltar även i utvecklingen av lagersystemets hantering av beredskapslagret.</p>	Arbetet pågår.		
<p>VERKSAMHETSSTYRNINGEN - Övergripande nyckeltal i kvartalsuppföljningen Ledningsgruppen erhåller en rapport kvartalsvis och utvärdering och förbättring av nyckeltalen sker efterhand. Efter utvärdering av kvartal 1 påbörjas arbetet att automatisera nyckeltalen i Power BI.</p>	Arbetet framskjutits pga. ändring i budgetprocessen.		
<p>VERKSAMHETSSTYRNINGEN - Stöda en förbättrad statistikregistrering Stöda organisationen att förbättra kvaliteten på statistiken genom att uppdatera och skicka ut en manual och punkutbilda vid behov.</p>	Arbetet har inletts med THL och Abilita för att identifiera var vi har brister i vår statistikföring. Detta kommer sedan att resultera i uppdaterade manualer och arbetssätt.		
<p>VERKSAMHETSSTYRNINGEN - Förbättra och effektivera faktureringsflödet och ersättningshandläggningen Efter utvärdering hitta pilotprojekt där man kan förbättra arbetsprocesser och om möjligt flöden i dagens system.</p>	Arbetet har ej påbörjats.		
<p>EKONOMIAVDELNINGEN - Utredda digitala förbättringar i arbetsprocesser Utredda möjligheterna att skicka fogdeansökningar per fil Utredda kostnad och möjlighet för en automatisk FPA-utskrift Digitala underlag för fakturering. Tydliga, förkonterade och undertecknade (utan journalanteckningar, anonymiserade så långt som möjligt). Utredda process och resurs kring ambulansansökan till FPA. Utveckla en avstämningsmetodik och upprepning av kundreskontra.</p>	En ny process och resurs kring ambulansansökan är utredd, klar och fungerar bra.		
<p>EKONOMIAVDELNINGEN - Utredda möjligheter och fördelar med att använda annan bank för e-fakturering Bankingsystemet kan inte hantera bilagor ännu, under utveckling Nuvarande bank för e-faktura stöder inte bilagor, utreda behov av att byta bank när bankingprogrammet har lösning för bilagor på plats</p>	Vi har kartlagt behovet av att sända bilagor och kommit till slutsatsen att det är inget vi har behov av i nuläget. Främst pga. att oftast skall bilagorna gå till annat ställe än e-fakturan och det fungerar inte att sända separat.		
<p>EKONOMIAVDELNINGEN - Utredda uppgradering av Visma Control Tidsplan och kostnader (beroende av budgetmedel)</p>	Ett första möte gemensamt med LR har hållits.		

Samtidigt fundera över e-faktura lösning (endast e-faktura i Finvoice format nu) och uppgradering av DCE.			
EKONOMIAVDELNINGEN - Utveckla en avstämningsmetodik för balanskonton Framst dessa balanskonton: 180421 kontantinbetalningar och 182613 oklara poster löner			
INFORMATION/VÄXELN - Skapa nya rutiner och effektiva processer mha det nya passerkortssystemet	Förberedande arbete påbörjats mha av extra resurs.		
INFORMATION/VÄXELN - Kompetenskartläggning En kartläggning av vilka kompetenser som behövs för arbetet. Kartläggningen ger även svar på eventuell utbildning.	Ej påbörjat.		

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	VP 2023
21 (21,0)	21 (21,0)	19 (19,0)	19 (19,0)	19 (19,0)

Ekonomisk översikt

Kontostruktur	Bokslut 2022 exkl Covid	Budget 2023 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2022 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2023 exkl Covid	Prognos 2023 exkl Covid	Budget avvikelse exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	1 427 642	1 433 448	781 927	767 190	1 432 200	1 248
INTÄKTER	-35 353	-60 000	-2 348	-2 032	-36 000	-24 000
DRIFTSKOSTNADER	1 462 995	1 493 448	784 275	769 223	1 468 200	25 248
Personalkostnader	1 106 262	1 127 103	582 890	602 445	1 150 000	-22 897
Köpta tjänster	240 252	211 845	143 920	88 425	174 500	37 345
Intern hyra	100 170	99 700	50 085	49 848	99 700	0
Material	5 692	10 000	2 891	8 640	14 000	-4 000
Inventarier och anskaffningar	2 300	4 000		17 162	18 000	-14 000
Övriga kostnader	8 320	40 800	4 489	2 703	12 000	28 800

Upphandlingsenheten

Ansvarsperson

Enhetschef Christina Nukala-Pengel

Verksamhetsbeskrivning

Upphandlingsenheten samordnar upphandlingar för övriga enheter, samt bistår med råd, samordning och uppgörande av förfrågningsunderlag.

1-åriga verksamhetsmål

1. Det ÅHS gör

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Utbildning i offentlig upphandling Under våren 2023 ordnas ett utbildningstillfälle i offentlig upphandling för de som är intresserade av att lära sig mer om regelverket kring upphandling, samt hur man ställer krav och mervärdeskriterier.	Med hänvisning till rekryteringar och inskolning av ny personal skjuts utbildning av ÅHS personal fram till år 2024.		
Kompetensförsörjning (rekrytering och attraktionskraft) En upphandlare rekryteras för att möjliggöra att upphandlingsenheten kan göra fler upphandlingar av längre avtal och förbättra uppföljningen av avtal.	Tjänsten som upphandlare har tillsatts.		

2. Det ÅHS är

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Verktyg för uppföljning och analyser Avtals- och analysmodulen i e-Avrop tas i bruk och utbildning ordnas för upphandlingsenhetens och varuförsörjningens personal. Kontakt tas med Högskolan på Åland gällande möjligheter att anlita en högskolepraktikant för att hjälpa till med grundarbetet inför ibruktagandet av ett Spend-analysprogram	Upphandlingsenheten har läst in avtal i avtalsmodulen. Diskussioner pågår med centrallagret om införande av reklamationer i programmet.		
Hållbarhetsfrågor Hänsyn tas till Utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland så långt som möjligt vid alla upphandlingar.	I varje upphandling beaktas hållbarhetsaspekterna.		

3. Hur ÅHS samarbetar med andra

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Samarbete kring offentliga upphandlingar Samarbetet kring offentliga upphandlingar fortsätter enligt de samarbetsavtal som tecknats. Samarbetet med avdelningarna och klinikerna inom ÅHS utvecklas och effektivteras.	Vid varje upphandling ges samarbetsparterna möjlighet att delta.	●	●

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	VP 2023
	3 (3,0)	3 (3,0)	3 (3,0)	4 (4,0)

Ekonomisk översikt

Kontostruktur	Bokslut 2022 exkl Covid	Budget 2023 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2022 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2023 exkl Covid	Prognos 2023 exkl Covid	Budget avvikelse exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	160 019	278 331	98 420	98 732	186 400	91 931
INTÄKTER	-29 637	-16 000			-26 000	10 000
DRIFTSKOSTNADER	189 656	294 331	98 420	98 732	212 400	81 931
Personalkostnader	172 875	239 631	90 359	89 855	192 000	47 631
Köpta tjänster	3 116	38 300	1 560	2 370	5 000	33 300
Intern hyra	12 930	13 000	6 465	6 498	13 000	0
Material	526	1 400	36	9	400	1 000
Inventarier och anskaffningar	209	1 000			1 000	0
Övriga kostnader		1 000			1 000	0

Tekniska enheten

Ansvarsperson

Teknisk chef Stefan Sundberg

Verksamhetsbeskrivning

Sjukhustekniska avdelningen har ansvaret för den sjukhusrelaterade utrustningen inkl. service och reparationer av hjälpmedel. Fastighetsunderhållet övergick fr.o.m. 2018 till landskapets fastighetsverk varav ett hyresavtal med gränsdragnings- och ansvarslista har tagits fram. Gränsdragningslistan är ett levande dokument som ska ses som riktgivande och revideras vid behov efter gemensamma diskussioner mellan hyresgästen och hyresvärden. Sjukhustekniska avdelningen och fastighetsverket samarbetar i upprätthållandet av dygnet runt beredskap för teknisk support.

Vaktmästeriet handhar många olika transporter, visningar, posthantering, monteringsarbeten och skötsel av uteområden, inkl. snöplogning av sjukhusområdet m.m.

Medicinteknikerna sköter om underhåll och service av medicintekniska apparater. De bistår också vid upphandlingar och utför leveranskontroll och registrering av nya apparater.

Tekniska tjänster på fastigheterna inom ÅHS beställs numera från fastighetsverket (utföraransvar) genom tekniska enheten (beställaransvar).

Planeringsperiod 2023-2025

Sjukhustekniska avdelningen har för avsikt att fortsätta bistå hjälpmedelscentralen med teknisk support och förebyggande underhåll på tekniska hjälpmedel. Detta görs i syfte att effektivera och bättre samköra ÅHS resurser samtidigt som efterfrågan framöver på tekniska hjälpmedel och därmed teknisk support förväntas fortsätta att öka.

1-åriga verksamhetsmål

1. Det ÅHS gör

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Säkerställd avbrottsfri verksamhet på ÅHS Fortsatt utveckling av beredskapslinjen inom medicin- och sjukhusteknik.	Diskussioner pågår, samarbete med IT- avdelningens jourlinje utreds.	☐	☐

2. Det ÅHS är

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Förenklat användargränssnitt mot kund och förbättrad service Gemensamt ärendehanteringssystem för tekniska enheten med möjlighet till återkoppling till kund.	Lansering planeras inom årsskiftet.	☐	☐

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	VP 2023
15 (14,6)	15 (15,0)	15 (15,0)	15 (15,0)	15 (15,0)

Ekonomisk översikt

Kontostruktur	Bokslut 2022 exkl Covid	Budget 2023 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2022 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2023 exkl Covid	Prognos 2023 exkl Covid	Budget avvikelse exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	1 350 352	1 645 201	672 048	770 676	1 479 600	165 601
INTÄKTER	-12 759	-11 000	-5 985	-6 534	-12 000	1 000
DRIFTSKOSTNADER	1 363 111	1 656 201	678 033	777 210	1 491 600	164 601
Personalkostnader	823 871	846 901	431 353	451 475	855 000	-8 099
Köpta tjänster	270 921	514 000	143 586	165 651	330 000	184 000
Intern hyra	132 136	187 300	65 597	111 386	187 300	0
Material	88 697	81 000	36 858	39 819	93 000	-12 000
Inventarier och anskaffningar	47 286	25 000	538	8 801	25 000	0
Övriga kostnader	199	2 000	101	79	1 300	700

IT enheten

Ansvarsperson

IT-chef Anders Svensson

Verksamhetsbeskrivning

Enheten ansvarar för den sammanlagda tjänsteleveransen av IT inom ÅHS, innefattande även IT- och informationssäkerhet. I uppdraget ingår även att driva den strategiska IT-utvecklingen. I och med att IT-enheten har ansvaret för tjänsteleveransen ingår även uppdraget med systemansvar för flertalet system, inklusive det patientadministrativa systemet Abilita hälsovård. IT-enheten förväntas producera en tjänstekatalog till verksamheten bestående av de tjänster som enheten levererar. Tjänstekatalogen ska vara baserad på tjänsteportföljen som beslutas av Digitaliseringskommittén tillsammans med verksamheten.

Planeringsperiod 2023-2025

IT-enheten stärker sin verksamhet genom förberedelser för ibruktandet av nya VIS genom rekrytering av en tekniker. Säkerhetsfrågorna står i fokus och får en annan synlighet genom rekrytering av säkerhetsexpert. En stor del av IT-enhetens alla satsningar för de kommande åren kommer att fokusera på säkerhetsfrågor. Digitaliseringen inom kärnverksamheterna kan prioriteras i högre grad genom satsningen på en teknisk projektledare.

1-åriga verksamhetsmål

1. Det ÅHS gör

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Mina sidor (patientportal) Den första versionen av Mina sidor (patientportalen) utvärderas.	Arbetet löper på bra och närmar sig användartester vad det gäller layout och navigation.		
Digitala mottagningar Digitala mottagningar utvärderas.	Digitala mottagningar används men i begränsad skala. En viss utvärdering är gjord. Mer omfattande utvärdering sker vid senare tillfälle.		

2. Det ÅHS är

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Ny lösning för telefoni Nya telefonlösningen är implementerad och införd i verksamheten.	Implementering klar och har övergått i förvaltning.		
Interna processer Ärendehanteringssystem är infört för åtminstone sjukhusteknik, bostadsförvaltningen, ekonomienheten och varuförsörjningen.	Ärendehantering infört för IT, växel, sjukhusteknik och ekonomienheten. Införande återstår för intern service.		
Informationssäkerhet Nytt backup-hanteringssystem är infört.	Införande pågår.		

Utbildning i patientjournalssystemet Utbildningstillfällen gällande patientjournalssystemet hålls på våren. Utbildningen filmas och tillhandhålls digitalt.	Utbildningar har hållits. Arbeta med att spela in material pågår.		
Rörlig media pilotprojekt Pilotprojekt för att ta fram verktyg och arbetsprocesser för att skapa och distribuera film genomförs.	Arbetet pågår.		
Digital Signage Slutföra grundimplementationen av informationsskärmar och utse och överlämna till systemägare för förvaltning och utveckling av kommunikationen.	Förvaltningsorganisation beslutad. Implementering pågår.		
Ransomware Ransomware-skydd för backup är implementerat och används.	Införande pågår.		
DDoS-skydd DDoS-skydd implementerat för alla ÅHS webbsidor.	Infört.		
Kritiska servrar Höja nivån på operativsystem och öka redundans för kritiska servrar i IT-miljön.	Arbetet pågår.		

3. Hur ÅHS samarbetar med andra

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
Samarbete kring informationssäkerhet Vara med och etablera gemensam krisberedskapsorganisation för att hantera informationssäkerhetsincidenter.	Planerna på samarbete skjuts på framtiden pga. organisationsförändringar utanför ÅHS.		

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	VP 2023
7 (7,0)	10 (10,0)	10 (10,0)	10 (10,0)	14 (14,0)

Ekonomisk översikt

Kontostruktur	Bokslut 2022 exkl Covid	Budget 2023 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2022 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2023 exkl Covid	Prognos 2023 exkl Covid	Budget avvikelse exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	1 857 763	2 298 210	1 101 973	1 024 569	2 077 100	221 110
INTÄKTER	440		419	5	0	0
DRIFTSKOSTNADER	1 857 323	2 298 210	1 101 554	1 024 564	2 077 100	221 110
Personalkostnader	632 345	905 959	341 017	371 049	780 000	125 959
Köpta tjänster	1 112 649	1 169 151	703 731	592 703	1 170 000	-849
Intern hyra	85 400	85 100	42 700	42 552	85 100	0
Material	15 880	2 000	10 386	14 175	22 000	-20 000
Inventarier och anskaffningar	11 049	136 000	3 720	4 085	20 000	116 000

Intern service

Ansvarsperson

Enhetschef Eeva Jansson

Verksamhetsbeskrivning

Enheten består av fem avdelningar: städavdelningen, centralköket, varuförsörjningen, bostadsservice och sekreteraravdelningen.

Bostadsservicen förvaltar och hyr personalbostäder för inkommande sjukvårdspersonal för kort och långvarig anställning. Per 1.12.2022 74 st lägenheter varav 28st är ÅHS/fastighetsverkets bostäder.

Centralköket sköter om servicen av patient- och personalmaten.

Städavdelningen handhar städningen av alla utrymmen inom ÅHS, totalt ca 38 000 m². Till arbetsuppgifter kan höra distribueringsuppgifter (lagervaror/ klädförsörjning), serviceuppgifter (patientnäraservice; matförsörjning) samt avfallshantering beroende på enhetens karaktär. Administrering av omklädningsrumsskåpen hör till Åhs städavdelningen.

Varuförsörjning servar Åhs enheterna med förnödenheter via centrallagret och patient- och personalkläder via klädförsörjningen. Centrallagret säljer också vårdmaterial till de kommunala avtalskunderna.

Sekreteraravdelningen tillhandahåller sekreterarservice för att bidra till ett effektivt patientflöde. Arbetsuppgifterna är patientrelaterade och sekreterarna arbetar i huvudsak inom två områden, medicinsk dokumentation och övriga vårdadministrativa arbetsuppgifter kring patienten.

1-åriga verksamhetsmål

1. Det ÅHS gör

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
<p>INTERN SERVICE - Effektiv och flexibel resursanvändning</p> <p>Regelbunden genomgång av arbetsbeskrivningar, resursbehovet och -fördelningen. Undersöka om det finns kompletterande resursdimensions-program till andra avdelningar inom intern service (städ/kök har redan).</p>	<p>Bostad; arbetet att skapa arbetsbeskrivningar påbörjades under Q1. Ett tätt samarbete med städ samt klädförsörjningen för att stöda bostadsservicens i utvecklingsarbetet fortsatt under Q2.</p> <p>Köket; aktiv arbetsschema/arbetsfördelnings utveckling. Ett nytt arbetsschema togs i bruk i april, regelbunden utvärdering samt utveckling pågått under Q2.</p> <p>Städ; Dimensionerings arbetet klar under Q2. Konsultfirman kan erbjuda ev. dimensionering både till lagret samt till sekreteraravdelningen. Ett möte planeras in till hösten.</p> <p>Sekreteraravdelning.: en aktiv resursfördelnings-uppföljning har pågått hela Q2.</p> <p>Lagret; Nya ÅHS-rutiner gällande förtullning skapades under januari. Förtullning blev en arbetsdryg process som kräver manuellt arbete (varje försändelse måste öppnas och förtullningsmaterial ska söks fram och sen behandlas). Tidskrävande process. För att bättra förtullningsarbetet styrdes alla postsändelser via lagret under Q2. Detta medför mer manuellt arbete i själva</p>		

	mottagningen men underlättar sen förtullningsarbetet. 1, 5 extra personalresurser.		
INTERN SERVICE - Motiverad och kompetent personal som känner sig delaktiga Intern services fokus 2023 är på arbetsergonomi. Kiva Q index är på samma eller bättre nivå jämfört med vid den senaste mätningen (2019-2021)	Regelbundna personalmöten har hållits under Q2 Varuförsörjningen samt sekreteraravdelningen har haft sina planeringsdagar under Q2.		
INTERN SERVICE - Verksamhetseffektivisering/Leasing-projekt klar under Q3 Kartlägga möjligheten att i samband med leasing-textilhanteringen förena en del av intern services avdelningar/arbetsuppgifter/personal. Målet är att centralisera och minimera antal ställen personal måste besöka för att (t.ex. nycklar, arbetskläder, klädsåkåp, bostad).	En aktiv dialog pågått hela Q2.		
STÄDAVDELNINGEN - Digital arbetsorder Ta i bruk arbetsorder via intranätet ALADIN.	Arbetet inte klart.		
BOSTADSFÖRVALTNINGEN - Digital felanmälan och bokningssystem Digital felanmälan via ALADIN. Undersöka ett digitalt bokningssystem som skulle passa till ÅHS.	Digitala felanmälan inte klart. Ett ändamålsenligt program finns på marknaden. Medel till en anskaffning tas med i budget 2024.		
KÖKET - Digitala beställningar Digitaliserad arbetsorder via intranätet ALADIN till beställning av traktering till interna möten.	Arbetet inte klart.		
LAGRET - Lagerprogram Fortsätta utveckla lagerhanteringsprogrammet (4 -årig projekt).	Utvecklingsprojektet pågår.		
SEKRETERARAVDELNINGEN - Digitalisering Projekt gällande taligenkänningsprogram/Inscripta pågår. Projekt gällande elektronisk patientanmälan pågår.	Projektet gällande taligenkänningsprogram Inscripta pågår. Projektet gällande elektronisk patientanmälan finns med i planerna.		

2. Det ÅHS är

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
INTERN SERVICE - Ett fokusområde per avdelning efter hållbarhetskartläggningen (2022) 2022 kartlagdes och dokumenterades de åtgärder som redan görs inom området hållbarhet. 2023 ska varje avdelning inom internservicen ha ett utvecklingsprojekt som man jobbar med och utvecklar under 2023.	Till Åhs hållbarhetsutvecklingsgruppen är vald två representanter från Intern servicen.		
INTERN SERVICE - Beredskap Skapa ett lagerprogram till beredskapslager (hör till lagrets fyraåriga it-projekt).	Behovet kartlagt samt planerats in att starta Q3-Q4.		

3. Hur ÅHS samarbetar med andra

1-åriga mål med beskrivning	Senaste kommentar	Kv1	Kv2
INTERN SERVICE - Fortsätta samarbetet med externa samarbetspartners Aktiv dialog samt informationsdelning (utbildningar och know how) via TEAMS fortsätter. Samarbete med de olika externa aktörerna ökas (kommuner, KST, Folkhälsan, Stiftelsehemmet samt Björkkö). Förmedlande av kunskap om rikets rekommendationer gällande städ- och hygienrutiner, nutrition samt produktinformation till de som arbetar med samma målgrupp fortsätter. Även andra möjligheter utreds (inom samverkan)	Kommentar: köket; nutritionsmötet/utbildning till de kommunala köken planerats in till oktober Städ; Utbildning planernas igen under hösten.		

Verksamheten i siffror

Antal tjänster och (budgeterade årsarbeten)

Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	VP 2023
	106 (104,7)	106 (104,7)	153 (151,4)	153 (151,65)

Ekonomisk översikt

Kontostruktur	Bokslut 2022 exkl Covid	Budget 2023 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2022 exkl Covid	Utfall Jan - Jun 2023 exkl Covid	Prognos 2023 exkl Covid	Budget avvikelse exkl Covid
ÅHS NETTOKOSTNADER	9 558 983	9 432 649	4 851 784	5 117 294	9 851 900	-419 251
INTÄKTER	-705 821	-745 000	-374 864	-340 482	-689 000	-56 000
DRIFTSKOSTNADER	10 264 804	10 177 649	5 226 648	5 457 776	10 540 900	-363 251
Personalkostnader	7 009 105	6 965 005	3 614 677	3 694 908	7 097 000	-131 995
Köpta tjänster	866 981	710 144	448 904	424 058	797 000	-86 856
Intern hyra	1 448 215	1 512 900	724 108	756 450	1 512 900	0
Material	893 152	937 600	428 459	498 164	1 006 000	-68 400
Inventarier och anskaffningar	31 733	50 000	7 723	7 876	34 000	16 000
Övriga kostnader	15 619	2 000	2 777	76 319	94 000	-92 000

Kommentar angående det ekonomiska läget

INTÄKTER: Inom bostadsservicen samt centrallagret mindre intäkter under Q2 än budgeterats (45,8% = ca 32 000€)

DRIFTEN:

KOSTANDSÖKNING: världsläget fortsätter att påverka. Kostnadsställen som kommer inte hållas inom ramen:

KÖPTA TJÄNSTER:

Tvätteritjänster; ca 38 000€ överskridning

Bostadshyror samt externt lagerutrymme ca 19 000€ överskridning

MATERIAL:

Material: lagret har en utmaning få in varor, ersättande produkter måste tas in, vilket medför ett tidskrävande arbete och påverkar priserna.

PERSONALKOSTANDER

Lagrets förtullningsarbete samt sökandet av ersättande material kräver 1,5 extra personalresurser. Inom städ behövs resursförstärkning.

SERVICENIVÅ FÖR PREHOSPITALA AKUTSJUKVÅRDEN

Ålands hälso-
& sjukvård

Servicenivå för den prehospitla akutsjukvården

Innehållsförteckning

1. Inledning	2
2. Verksamhetsmiljö inklusive det geografiska områdets grunduppgifter	2
2.1. Riskanalys.....	2
3. Prehospitla akutsjukvårdens innehåll	2
3.1. Stödfunktioner.....	3
3.2. Organiseringen av den prehospitla akutsjukvården.....	3
4. Enheter (förklaring)	4
4.1. Transporter som ingår i den prehospitla akutsjukvården.....	5
5. Antal enheter, beredskap samt placering	5
5.1. Antal enheter och beredskapstider.....	5
5.2. Enheters placering.....	5
5.3 beredskap i skärgårdsområdet.....	6
6. Enheters responstider	7
7. Prioritetsklasser	7
8. Utbildningskrav för deltagande personal.....	8
8.1. Första insatsen	8
8.2. Prehospital akutsjukvård på basnivå.....	8
8.3. Prehospital akutsjukvård på vårdnivå	8
8.4. Fältchef.....	8
8.5. Ansvarig läkare.....	9
8.6. Undantag från utbildningskrav	9
8.7. Fortbildning för tjänstgörande personal	9
9. Nyckeltal	9
10. Uppföljning av servicenivån.....	10

Servicenivå för den prehospitla akutsjukvården

1. Inledning

I enlighet med landskapslag (2011:114) om hälso- och sjukvård och landskapsförordning (2014:10) om prehospital akutsjukvård (nedan landskapsförordningen) ska Ålands hälso- och sjukvård (nedan ÅHS) besluta om servicenivån för den prehospitla akutsjukvården. I beslutet ska tillgången på prehospital akutsjukvård fastställas samt den prehospitla akutsjukvårdens nivå och innehåll. Beslutet ska grunda sig på en riskanalys som beaktar olika slags risker för sjukdomsfall och olyckor, andra lokala faktorer som inverkar på behovet av prehospital akutsjukvård.

2. Verksamhetsmiljö inklusive det geografiska områdets grunduppgifter

Åland är ett självstyrt och enspråkigt svenskt landskap i Finland. Sammanlagt bor cirka 30 000 personer på Åland fördelade på 16 kommuner. Av invånarna bor cirka 11 000 i Ålands enda stad, Mariehamn. Förutom den stora huvudön, fasta Åland, finns över 6 700 öar där cirka 8 procent av befolkningen bor. Ålands hälso- och sjukvård ansvarar för den offentliga hälso- och sjukvården på Åland.

2.1. Riskanalys

En riskanalys har gjorts för verksamhetsområdet. Riskanalysen finns som bilaga till föreliggande beslut om servicenivå [bilaga 1].

3. Prehospitla akutsjukvårdens innehåll

Till den prehospitla akutsjukvården hör de uppgifter som tillkommer verksamhetsområdet med stöd av 44 § landskapslag (2011:114) om hälso- och sjukvård och landskapsförordning (2014:10) om prehospital akutsjukvård.

Förutom akutsjukvård utanför Ålands hälso- och sjukvårdsinrättningar ingår i den prehospitla akutsjukvården

- transport till den mest ändamålsenliga vårdenheten
- ordnande av kontakt till psykosocial stödverksamhet
- medverkande till utarbetande av landskapets beredskapsplan
- handräckning till andra myndigheter samt
- första insatsen¹.

¹ Genom servicenivån fattas beslut huruvida den prehospitla akutsjukvården omfattar den första insatsen. Med den första insatsen avses att alarmcentralen per automatik eller på begäran av fältchef kan larma en annan enhet parallellt med ambulans i syfte att förkorta insatstiden i fråga om en plötsligt insjuknad eller skadad patient.

Servicenivå för den prehospitala akutsjukvården

Den prehospitala akutsjukvården konkretiseras genom:

- prehospital akutsjukvård på bas- och vårdnivå
 - fältchefsfunktion
 - vägburna ambulanstransporter
 - luftburna helikoptertransporter
 - första insatsverksamhet
-
- Extern utbildningsverksamhet till samarbetsmyndigheter som utför patienttransport till fördel för ÅHS, exempelvis sjöbevakning
 - Medicinsk utbildning till de verksamheter ÅHS har medicinskt ansvar för, exempelvis alarmcentralen
 - Läkartjänster för ledning av den operativa medicinska verksamheten.

3.1. Stödfunktioner

ÅHS genom ambulanssjukvården på Mariehamns räddningsverk ger stöd för att upprätthålla kritiska samverkansfunktioner. Till sådana uppgifter hör att tillgodose sjukvårdskompetens till TEMS-verksamheten (Tactical Emergency Medical Service) som leds av Ålands polismyndighet och utgörs av för ändamålet utbildade ambulanssjukvårdare, ambulanssjukskötare och läkare.

3.2. Organiseringen av den prehospitala akutsjukvården

Ålands hälso- och sjukvård kan organisera den prehospitala akutsjukvården genom att sköta verksamheten själv, genom att ordna vården i samarbete med det kommunala räddningsväsendet eller genom att anskaffa servicen från någon annan serviceproducent.

ÅHS ordnar den prehospitala akutsjukvården delvis i egen regi, delvis med stöd av ett samarbetsavtal och delvis genom upphandlade tjänster.

ÅHS producerar läkartjänster och motsvarande sakkunnigtjänster i anslutning till den prehospitala akutsjukvården.

Den prehospitala akutsjukvården och vägburna ambulanstransporter sker med stöd av ett samarbetsavtal med Mariehamns räddningsverk (Mariehamns stad).

Luftburen helikoptertransporttjänst är upphandlad av extern part, i vilken ingår EASA OP HEMS, det vill säga akuta (primära) sjuktransporter inom ramen för den prehospitala akutsjukvården.

Servicenivå för den prehospitala akutsjukvården

Första insatsen organiseras med stöd av samarbetsavtal mellan Ålands hälso- och sjukvård och frivilligorganisationer (de kommunala avtalsbrandkårerna, Röda korset samt Ålands sjöräddningssällskap) och upprätthålls av ambulanssjukvården på Mariehamns räddningsverk.

Landskapsalarmcentralen är en del av Ålands polismyndighet, och hanterar inkommande larm utifrån anvisningar givna av Ålands hälso- och sjukvård.

Den sammantagna servicenivån utgörs av en kombination av antal enheter, prioritetsskyltar, nivå på vårdkunskap, beredskap, inställelsetider och producerade stödfunktioner.

4. Enheter (förklaring)

Resurserna inom den prehospitala akutsjukvården organiseras utifrån enheter. Med en enhet avses ett fordon som hör till den operativa verksamheten som är utrustad och bemannad i enlighet med avsedd nivå av akutsjukvård. Ett fordon kan förutom ambulans vara lednings- eller läkarbil.

En enhets utrustning och personalresurs utgår från den nivå på den vårdinsats som krävs.

Inom den prehospitala akutsjukvården finns följande enheter:

TYP AV ENHET	NIVÅ	INSATS	PERSONAL	UTRUSTNING
Ambulans	Basnivå	Upprätthållande av patientens vitalfunktioner samt grundläggande vård.	Två personal med behörighet för basnivå	Enligt ambulans på basnivå
Ambulans	Vårdnivå	Tillgång och möjlighet att påbörja avancerad medicinsk behandling	Legitimerad sjukskötare/förstavårdare i par med en personal på minst basnivå	Enligt ambulans på vårdnivå
Fältledningsbil	Vårdnivå/fältledning	Tillgång och möjlighet till specialläkemedel utöver vårdnivå samt övergripande ledning av enheterna och koordinering i prehospital akutsjukvård	Legitimerad sjukskötare/förstavårdare väl förtrogen med de regionala förutsättningar och de resurser som finns inom området.	Specialutrustning såsom katastrof-ledningsverktyg och fältledning
Första insats	Frivillig	Larmas parallellt med ambulans vid händelser som misstänkt hjärtstopp eller ofri luftväg för att korta ner insatstiden i perifera områden	Frivilliga medlemmar som utbildas av instruktörer från ambulanssjukvården	Första hjälputrustning och hjärtstartare
Helikopter	Vårdnivå	Tillgång och möjlighet att påbörja avancerad medicinsk behandling	Legitimerad sjukskötare/förstavårdare i par med en personal på minst basnivå	Enligt ambulans på vårdnivå samt utrustning för krävande överflyttningar mellan sjukhus.

Servicenivå för den prehospitala akutsjukvården

4.1. Transporter som ingår i den prehospitala akutsjukvården

Till den prehospitala akutsjukvårdens hör väg- och luftburna ambulanstransporter av plötsligt insjuknade och skadade som är i behov av transport till den enligt medicinsk bedömning mest ändamålsenliga vårdenheten. Första insatsen transporterar som regel inte patienter.

Luftburna transporter (EASA OP HEMS) sker med helikopter och nyttjas huvudsakligen för transporter av patienter från skärgården, men också vid behov från avlägsna områden på fasta Åland.

5. Antal enheter, beredskap samt placering

5.1. Antal enheter och beredskapstider

De enheter som ska finnas att tillgå dygnet runt fastställs nedan.

ENHET	SERVICENIVÅ	BEMANNING	AVTAL
Ambulans M191	Vårdnivå	B+V	1min
Ambulans M192	Basnivå	B+B	1min
Ambulans M193	Basnivå	B+B	1min
Fältledning M190	Vårdnivå + ledning	V	1min
Helikopter MF5995	Vårdnivå	B+V (+Pilot)	60min

I enlighet med 4 § landskapsförordningen ska servicenivån vara sådan att minst en enhet på vårdnivå samt fältledning skall tillgodoses regionen. I och med ovanstående beredskapsupplägg uppfylls lagstiftningens krav gällande miniminivå.

5.2. Enheters placering

Enheter ska vara placerade i Mariehamn och utgå från Mariehamns räddningsverk för att utgå från det geografiska område där risken för prehospital akutsjukvård är som störst på Åland.

Helikopter MF5995 är placerad vid Mariehamns flygplats.

Servicenivå för den prehospitla akutsjukvården

5.3 beredskap i skärgårdsområdet

Ålands geografiska område består av en huvudö där ca 90% av Ålands totala invånarantal nås av vägburen ambulans. För resterande del, dvs befolkningen i skärgårdskommunerna och de som tillfälligt vistas där, säkerställs akutsjukvården genom följande funktioner:

TYP AV RESURS	TILLHANDAHÅLLS AV
1. Ambulanshelikopter stationerad vid Mariehamns flygfält 24/7.	Ålands hälso- och sjukvård
2. Möjlighet att rekvirera helikopter från Gränsbevakningsväsendet (SuperPuma stationerad i Åbo)	Gränsbevakningsväsendet (rekvireras av prehospital fältchef eller på beslut av läkare ÅHS)
3. Sjötransport utförd av Gränsbevakningsväsendet bemannad med ambulanspersonal eller hälsovårdare	Gränsbevakningsväsendets patrullbåtar (stationerade i Mariehamn, Långnäs och Kökar) ger handräckning åt ÅHS då helikopter inte är ett alternativ
4. Sjötransport utförd av Ålands sjöräddningssällskap bemannad med ambulanspersonal eller hälsovårdare	ÅSRS har täckta båtar med möjlighet för patienttransport i Mariehamn och i Hamnsundet, Saltvik. Ger handräckning då helikopter inte är ett alternativ
5. Hälsovårdare placerade i respektive skärgårdskommun (Föglö, Brändö, Kumlinge, Kökar och Sottunga)	Ålands hälso- och sjukvård. (Utanför arbets- och beredskapstid har prehospitala fältchefen möjlighet att alarmera hälsovårdare enligt en samtyckesmodell)
6. Första insatsgrupper i respektive skärgårdskommun (Föglö, Brändö, Kumlinge, Kökar och Sottunga)	Ålands hälso- och sjukvård. Ambulanssjukvården på räddningsverket utbildar och övervakar verksamheten som består av frivilliga medlemmar som utbildats i livräddande åtgärder.
7. Nödkörningsavtal Föglötrafiken för transport av ambulansfordon utanför ordinarie turlista	Landskapsregeringen. I avtalet för driften av Föglötrafiken finns skrivet att nödkörning av ambulans ska genomföras utanför ordinarie turlista.
8. Utplacering av sjuktransportfordon som med frivillig organisering kan utföra transport till väntande helikopter eller sjötransport.	Ålands hälso- och sjukvård i samarbete med Räddningsverket. Vart fjärde år placeras en begagnad ambulans ut till skärgården som av Räddningsverket blivit ombyggd till sjuktransportfordon. Detta gör att man fram till idag har sjuktransportfordon på Föglö, Brändö och Kumlinge. På tur 2024 är Kökar.
9. Specialtransport med svävare i förhållanden där varken luftburen- eller sjötransport kan äga rum	Gränsbevakningsväsendet utför handräckning med svävare åt ÅHS på begäran av prehospital fältchef.
10. Gränsöverskridande samverkan med akutsjukvård från annat distrikt.	Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt kan bistå med akutvårdshjälp från fastländska sidan. Prehospital fältchef på Åland kan begära hjälp från Egentliga Finland som kan bemanna t.ex svävare eller sjötransport.

Servicenivå för den prehospitala akutsjukvården

6. Enheters responstider

Inställelsetiderna nedan utgör den prehospitala akutsjukvårdens ambitionsnivå. De antal enheter som fastställs i [punkt 5.1 ovan] är en förutsättning för ambitionsnivån.

FÖRSTA INSATSEN	
Responstid	Frivillig enhet, larmas när det bland annat finns skäl att tro att första insatsen anländer till patienten före enhet på bas- och vårdnivå.

VÄGBUREN ENHET PÅ BASNIVÅ			
Responstid	8 minuter	15 minuter	30 minuter
Andel patienter i prioritetssklasserna A och B som nås inom responstiden	50 %	75 %	90 %

VÄGBUREN ENHET PÅ VÅRDNIVÅ			
Responstid	8 minuter	15 minuter	30 minuter
Andel patienter i prioritetssklasserna A och B som nås inom responstiden	50 %	75 %	90 %

7. Prioritetsklasser

Prioritetsklasserna fastställs i 5 § landskapsförordningen.

Larmuppdragen är indelade i fyra kategorier baserat på den riskbedömning som utförs vid alarmcentralen:

A-uppdrag = Livshotande

B-uppdrag = Brådskande, ej livshotande

C-uppdrag = Icke brådskande men ambulans avgår omgående mot uppdraget

D-uppdrag = Icke brådskande, kan vänta 2h / på förhand bokat ärende

För var och en av dessa akuta kategorier har kriterier definierats i förväg och målet är att få hjälp i tid till varje person som behöver hjälp. Klass A och B-uppdrag körs som brådskande ärenden. C- och D-uppdrag körs i enlighet med gällande trafikregler.

ÅHS fastställer larmanvisningar i enlighet med vilka Landskapsalarmcentralen förmedlar uppdrag till den prehospitala akutsjukvården.

Servicenivå för den prehospitala akutsjukvården

8. Utbildningskrav för deltagande personal

Om utbildningskraven stadgas i landskapsförordning (2014:10) om prehospital akutsjukvård.

8.1. Första insatsen

I en enhet för första insatsen ska det finnas minst två personer med utbildning inom basal första hjälp samt hjärt- lungräddning. Kraven finns reglerade i instruktionen för första insatsverksamheten.

8.2. Prehospital akutsjukvård på basnivå

I en enhet inom prehospital akutsjukvård på basnivå ska det finnas minst två personer som har genomgått någon av följande utbildningar:

en grundläggande yrkesutbildning med inriktning på akutsjukvård som innehas av en sådan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (FFS 559/1994),

Ålands vårdinstituts ambulanssjukvårdarutbildning omfattande minst 20 studiepoäng, en av landskapsregeringen godkänd utbildning inom akutsjukvård på grundnivå omfattande minst 30 kompetenspoäng eller räddningsmannautbildning eller motsvarande tidigare utbildning.

8.3. Prehospital akutsjukvård på vårdnivå

I en enhet inom prehospital akutsjukvård på vårdnivå ska det finnas minst en person som uppfyller kraven för prehospital akutsjukvård på basnivå, samt

minst en person som har avlagt examen för förstavårdare (YH) eller som är en sådan legitimerad sjukskötare som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och som antingen avlagt en studieheltid inriktad på prehospital akutsjukvård på vårdnivå omfattande minst 30 studiepoäng i samarbete med en yrkeshögskola som har ett utbildningsprogram inom prehospital akutsjukvård i enlighet med undervisnings- och kulturministeriets beslut eller som har en specialistsjukskötarutbildning med inriktning mot anestesijukvård, intensivvård eller ambulanssjukvård eller som av den operativt ansvariga läkaren bedöms ha erhållit motsvarande kunskapsnivå på annat sätt.

8.4. Fältchef

Fältchefen för den prehospitala akutsjukvården ska ha genomgått någon av de utbildningar som gäller för prehospital akutsjukvård på vårdnivå, ha tillräcklig administrativ och operativ kompetens inom prehospital akutsjukvård, ha god kännedom om de regionala förutsättningarna samt ha den erfarenhet som krävs för uppgiften.

Servicenivå för den prehospitala akutsjukvården

8.5. Ansvarig läkare

Den ansvariga läkaren ska ha en lämplig utbildning inom en medicinsk specialitet samt god förtroenhet med prehospital akutmedicin och erfarenhet av verksamheten inom den prehospitala akutsjukvården.

8.6. Undantag från utbildningskrav

Vid hög belastning och andra extraordinära situationer kan utbildningskraven för personalen tillfälligt frångås på beslut av tjänstgörande fältchef.

8.7. Fortbildning för tjänstgörande personal

Tjänstgörande personal inom ambulanssjukvården skall genomgå konceptkurser enligt nedanstående riktlinje:

- A-HLR (Avancerad hjärt- lungräddning)	varje år
- PHTLS (Prehospital trauma life support)	vart 3-5år
- AMLS (Advanced medical life support)	vart 3-5år
- Annan lämplig efter behov	

9. Nyckeltal

Enligt § 6 i förordningen ska ÅHS årligen och kommunvist följa upp nyckeltalen för den prehospitala akutsjukvården. Som nyckeltalen fastställs i § 6 förordningen:

Antalet och andelen larm i prioritetsskatterna A och B som nåtts av en enhet för den första insatsen inom 8 / 15 minuter, samt det totala antalet larmuppdrag för den första insatsen.

Antalet och andelen larm i prioritetsskatterna A och B som nåtts av en enhet med vårdnivån inom 30 min från larmet.

Antalet larm i prioritetsskatt C som nåtts av en ambulans (basnivån) inom 30 min från larmet.

Antalet och andelen alarm i prioritetsskatt D som nåtts av ambulans inom två timmar.

Relevant statistik gällande prehospital akutsjukvård och transport i luftrummet och till sjöss inklusive insatstider och prioritetsskatter.

Nyckeltalen beskriver tillgänglighet till prehospitala akutjukvård i olika prioritetsskatter. På basis av utfallet av nyckeltalen ska ÅHS vid behov omforma den prehospitala akutsjukvården.

Servicenivå för den prehospitla akutsjukvården

10. Uppföljning av servicenivån

Uppföljning av servicenivån ska ske regelbundet och fungera som underlag vid budget- och bokslutsarbete samt vid tillsynen verkställigheten av den prehospitla akutsjukvården.

Styrelsen för Ålands hälso- och sjukvård ska formellt behandla servicenivån minst vartannat år.

Servicenivå för den prehospitla akutsjukvården

BILAGA 1. Riskanalys

På arbetsgruppens begäran (utvärdering 2018) tog landskapsregeringens infrastrukturavdelning fram en karta gällande riskområden på Åland. Kartan baserar sig på samma nyckeltal som rapporten "Servicenivån för den prehospitla akutsjukvården" (SHM:s publikation 2011:17) och på den teoretiska beräkningen av antal potentiella olyckor. För detta har beaktats landskapsregeringens statistik över invånare samt uppgifter om vägar, äldreboende, antal bofasta (mantalsskrivna invånare) och hamnar. Antal faktiska larm / områden finns inte tillgängliga vid aktuellt tillfälle men möjliggörs då det nya alarmeringssystemet tagits i bruk i landskapsalarmcentralen. Resultatet av riskanalysen redovisas i tabellform nedan (tabell 1) och läses tillsammans med riskanalyskartan (bild 1, nedan).

Tabell 1. Antal riskområden på Åland fördelat i riskklasser

RISKKLASS	DEFINITION	EXEMPEL	ANTAL RUTOR
1	Över 350 uppdrag per år (fler än ett per dygn)	Centrum av stor stad	0
2	50-350 uppdrag per år (minst ett per vecka men mindre än ett per dygn)	Småstadscentrum, förortsområde	6
3	10-50 uppdrag per år (minst ett per månad men mindre än ett per vecka)	Tätort på landsbygden	160
4	Färre än 10 uppdrag per år men det finns permanent bosättning i området eller är en stam-/riksväg	Bebodd landsbygd	639
5	Obebodda områden eller område utanför vägnätet	Skogs- havs- eller sjöområde. Ö eller holme utan vägförbindelse	

Riskanalyskartan presenterar de områden där det är mest sannolikt att enhet för prehospital akutsjukvård utövar akutsjukvårdsuppdrag.

Servicenivå för den prehospitala akutsjukvården

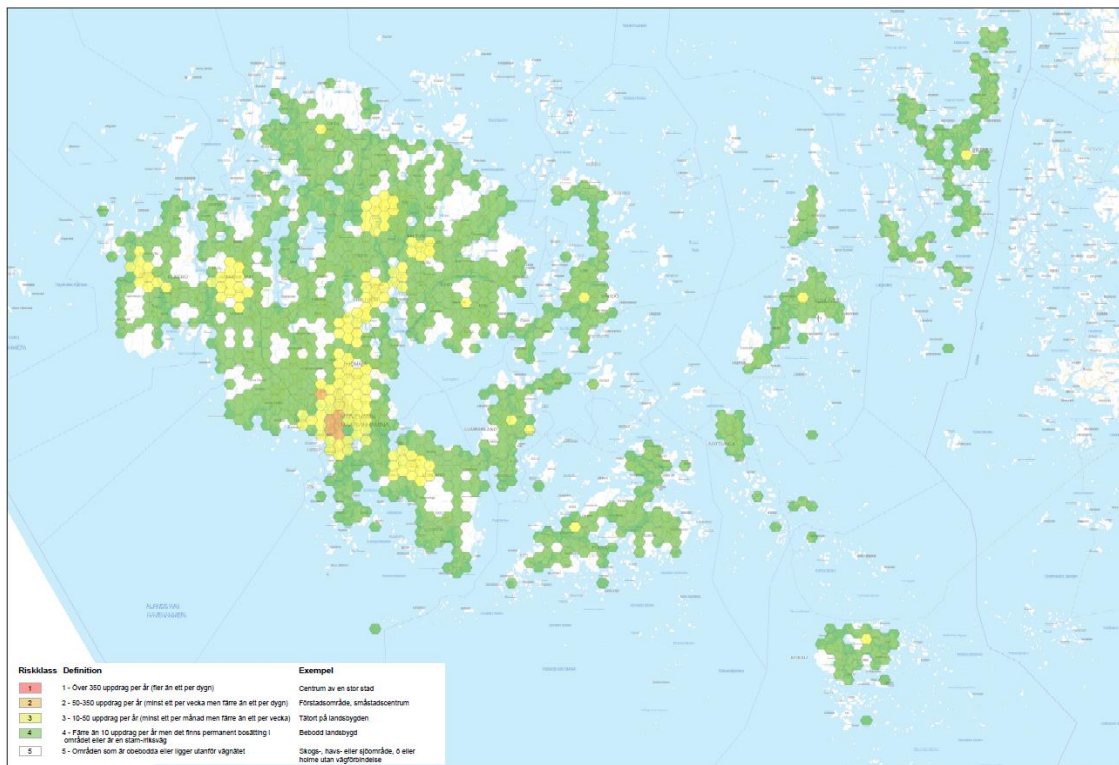

Bild 1 Riskanalyskarta, Åland 2018

Det kan konstateras att Åland saknar ett riskområde i första riskklass. Ett koncentrerat område bestående av sex (6) rutor i riskklass två finns på området där också ambulansverksamheten är stationerad. Av riskklass tre förekommer 160 rutor. 97 % av områdena i riskklassen 3 nås av ambulansenhet på basnivå inom 30min vid larmuppdrag i prioritetssklass A eller B.

Arbetsgruppen kunde tillsammans med landskapsregeringens tjänsteman konstatera att på grund av ändringar i befolkningens bosättning under sommartid skulle Åland ha behov av en skild riskområdeskarta för sommarhalvåret.